

Περιεχόμενα

1. ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΟ ΑΕΠ	POLITICAL 11/06/2022 σελ.18
2. ΜΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΧΩΡΙΣ ΕΛΛΗΝΕΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 12/06 2022 σελ.30
3. ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ	ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 11/06/2022 σελ.19
4. ΛΙΓΟΣΤΕΥΟΥΜΕ	ΤΟ ΠΑΡΟΝ 11/06/2022 σελ.1,2
5. Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ	ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 11/06/2022 σελ.1,6
6. ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΓΙΑ 300.000 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 11/06/2022 σελ.1,23,28,29
7. ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΡΕΚΑΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	REAL NEWS 11/06/2022 σελ.1,8
8. ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ ΕΙΚΟΝΙΚΕΣ ΔΩΡΕΕΣ ΚΑΙ...	ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ 12/06 2022 σελ.21
9. ΤΟ ΠΙΟ ΣΥΝΘΕΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	REAL NEWS 11/06/2022 σελ.16,17
10. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	REAL NEWS 11/06/2022 σελ.2
11. ΤΟΛΜΗΡΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ	REAL NEWS 11/06/2022 σελ.14,15

Η Ελλάδα γερνάει. Αυτός είναι ένας κλισέ τίτλος που ακούγεται και γράφεται τα τελευταία χρόνια για να περιγράψει το δημογραφικό πρόβλημα, που αποτελεί εδώ και 30 και πλέον χρόνια την υπ' αριθμόν ένα απειλή για την κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα της χώρας. Πίσω από τον τίτλο αυτόν όμως κρύβεται μια πραγματική απειλή για την ίδια την υπαρκτή οντότητα της Ελλάδας.

Γράφει ο Κώστας Παπάς

krappas817@gmail.com

Στην πρόσφατη ομιλία του για το θέμα σε σχετικό συνέδριο, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης χωρίς να κρύψει τα λόγια του χαρακτήρισε το Δημογραφικό υπαρξιακό ζήτημα για την Ελλάδα, «το οποίο για δεκαετίες ολόκληρες δρούσε στο υπογάστρο της καθημερινότητας και εισβάλλει τώρα ως επείγουσα πολιτική προτεραιότητα ορμητικά -και καλώς θα έλεγα- στον δημόσιο διάλογο».

Στο ίδιο θέμα αναφέρθηκε στη δική του πρόσφατη ομιλία και ο πρώην πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής, χαρακτηρίζοντας το δημογραφικό μείζον εθνικό πρόβλημα. «Είναι επίσης επείγουσα ανάγκη να αναστραφούν οι δυσμενείς τα τελευταία χρόνια δημογραφικές τάσεις. Σε μεσομακροπρόθεσμο ορίζοντα το Δημογραφικό, αν δεν ανασχεθεί, θα καταστεί με μαθηματική ακρίβεια το μείζον εθνικό πρόβλημα», τόνισε ο πρώην πρωθυπουργός.

Θα πέσουμε στα 8,1 εκατομμύρια

Οι αριθμοί που περιγράφουν την πραγματικότητα του προβλήματος και οι προβολές στο μέλλον τρομάζουν. Μέχρι το 2100 αναφέρει έρευνα του ΙΟΒΕ ότι «ο πληθυσμός της χώρας μας μειώθηκε κατά 441 χιλ. (-4%) την περίοδο 2011-2021. Σε αυτή την εξέλιξη συνεισέφερε η σημαντική άνοδος των μεταναστευτικών εκρρών κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης, ωστόσο οι γεννήσεις στην Ελλάδα υποχωρούν ήδη από το 1980. Η μείωση και η γήρανση του πληθυσμού της χώρας προβλέπεται να συνεχιστούν τις επόμενες δεκαετίες. Στο σενάριο βάσης των δημογραφικών προβολών ο πληθυσμός της Ελλάδας προβλέπεται να υποχωρήσει στα 8,1 εκατομμύρια έως το 2100 - μια μείωση του πληθυσμού κατά 2,5 εκατ. άτομα ή 24% σε σχέση με το 2021».

Στην έρευνα σημειώνεται επίσης ότι ένας σημαντικός παράγοντας που επιτείνει το πρόβλημα είναι ότι έχει εγκαταλει-

«Ροκανίζει» και το ΑΕΠ το Δημογραφικό

φθει πλήρως ο θεσμός της οικογένειας στη χώρα μας. Οι δαπάνες για οικογενειακές πολιτικές στην Ελλάδα βρίσκονται σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα από τον μέσο όρο της ΕΕ τόσο ως ποσοστό του ΑΕΠ όσο και σε κατά κεφαλήν όρους. Ενώ διάφορα εφάπαξ οικογενειακά επιδόματα βρίσκονται σε σχετικά υψηλά επίπεδα, σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ βρίσκεται η Ελλάδα όσον αφορά τα περιοδικά επιδόματα σε χρήμα για την οικογένεια και το παιδί.

Η εγκατάλειψη της οικογένειας

Οι επιπτώσεις του Δημογραφικού δεν είναι μόνο κοινωνικές, αλλά επηρεάζουν με τη λογική των συγκοινωνούτων δοχείων και την οικονομική πραγματικότητα στην Ελλάδα. Οι επιπτώσεις στο σύνολο του ΑΕΠ της χώρας είναι σημαντικότερες, με αποτέλεσμα η συρρίκνωσή του να διαμορφώνει συνθήκες ιδιαίτερα δυσμενείς και για το ασφαλιστικό σύστημα. Η ανεξέλεγκτη δημογραφική συρρίκνωση οδηγεί σε απώλεια

ετήσιου ΑΕΠ ύψους 95 δισ. ευρώ μέχρι το 2100. Η απώλεια φτάνει το 52% του ΑΕΠ (σε σύγκριση με το 2019) σύμφωνα με το απαισιόδοξο σενάριο. Η μείωση δηλαδή του κατά κεφαλήν ΑΕΠ υπερβαίνει τις 2.000 ευρώ ετησίως στο πρώτο σενάριο και τις 4.000 ευρώ ετησίως με το δυσμενές σενάριο.

Θέμα και οι συντάξεις

Στο συνταξιοδοτικό σύστημα, όπως αναφέρει η έρευνα, «η αναμενόμενη περαιτέρω επιδείνωση στον δημογραφικό δείκτη εξάρτησης ηλικιωμένων του ελληνικού πληθυσμού εγείρει σημαντικές προκλήσεις σε σχέση με την επιδίωξη των αρχών της βιωσιμότητας και επάρκειας των συντάξεων. Αφενός η δημόσια δαπάνη για συντάξεις θα εξακολουθεί να απορροφά σημαντικούς οικονομικούς πόρους σε διψήφιο ποσοστό του ΑΕΠ έως και το 2070. Αφετέρου το ακαθάριστο ποσοστό αναπλήρωσης για τη σύνταξη γήρατος αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω έως και περί το 55% το 2060».

Λιγότεροι κατά 32% οι μαθητές

Στην έρευνα του ΙΟΒΕ καταγράφονται επίσης σημαντικές επιπτώσεις στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση, καθώς οι αναμενόμενες δημογραφικές εξελίξεις οδηγούν σε μικρότερο εργατικό δυναμικό με υψηλότερη μέση ηλικία και χαμηλότερη παραγωγικότητα. Σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση, σημειώνεται ότι «ήδη ο αριθμός των μαθητών της πρώτης τάξης του δημοτικού σχολείου σημείωσε πτώση κατά 16,5% την πενταετία 2014-2019. Έως το τέλος των δημογραφικών προβολών το 2100 ο αριθμός των μαθητών των πρώτων δύο βαθμίδων εκπαίδευσης αναμένεται να μειωθεί κατά 32,1% (413 χιλ. λιγότεροι μαθητές)».

Εκτός από τη μείωση 24% που θα έχουμε στον πληθυσμό της Ελλάδας μέχρι το 2100, θα υπάρξει και απώλεια 95 δισ. ευρώ από το κατά κεφαλήν εισόδημα

2. ΜΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΧΩΡΙΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 12/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 30

Μια Ελλάδα χωρίς Έλληνες

Στην ιστοσελίδα του ΟΗΕ υπό τον τίτλο "Μετανάστευση Αντικατάστασης: Είναι η λύση για τους μειούμενους και τους γηράσκοντες πληθυσμούς;" αναφέρονται τα εξής: "Οι προβλέψεις των Ηνωμένων Εθνών δείχνουν ότι κατά τα επόμενα 50 χρόνια οι πληθυσμοί σχεδόν όλων των χωρών της Ευρώπης καθώς και της Ιαπωνίας θα αντιμετωπίσουν μείωση και γήρανση. Οι νέες προκλήσεις των φθινόντων και γηρασκόντων πληθυσμών απαιτούν εκτεταμένες επαναξιολογήσεις πολλών καθερωμένων πολιτικών και προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την διεθνή μετανάστευση. Εστιάζοντας σε αυτές τις δύο εντυπωσιακές και κρίσιμες τάσεις του πληθυσμού, η έκθεση εξετάζει την μετανάστευση αντικατάστασης για 8 χώρες με χαμηλή γονιμότητα (Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ιαπωνία, Νότια Κορέα, Ρωσία, Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ) και 2 περιφέρειες (Ευρώπη και Ευρωπαϊκή Ένωση). Η μετανάστευση αναφέρεται στην διεθνή μετανάστευση που θα χρειαζόταν

μία χώρα για να αντισταθμίσει την μείωση του πληθυσμού και την γήρανση του πληθυσμού λόγω χαμηλών ποσοστών γονιμότητας και θνησιμότητας". Αυτή την πολιτική του ΟΗΕ αποφάσισε να εφαρμόσει στην χώρα μας ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, όπως απεδείχθη από τις δηλώσεις του στο συνέδριο για το Δημογραφικό που έλαβε χώρα την Τετάρτη που μας πέρασε. "Ενσωματώσεις", "Υποδοχή" και τα άλλα τα ωραία περί της Ελλάδος που προορίζεται να ζήσει, ήλθαν ως περιτύλιγμα της ουσίας που δεν ήταν άλλο ότι η κυβέρνηση αποδέχθηκε την ανάγκη να αντικαταστήσει τους Έλληνες με αφροασιατίες προκειμένου να βρεί λύση στο πρόβλημα εργατικών χεριών και στην βόμβα του ασφαλιστικού. Για όλους αυτούς που έχουν γαλουχηθεί πιστεύοντας ότι το Έθνος είναι κάτι το ξεπερασμένο είναι η απολύτως φυσιολογική κατάληξη της σκέψης τους. Έλληνες οι της ημετέρας εφορίας μετέχοντες, θα μπορούσε να είναι το σύνθημά τους που αντηχεί την ουσία της προσεγγισής τους στο δημογραφικό

ζήτημα. Σημαίνει αυτό ότι είναι ρεαλιστές, αντιτιθέμενοι στον "ρομαντισμό" αυτών που συνεχίζουν να πιστεύουν στην κλασική παράδοση περί έθνους; Όπως αποδεικνύει η πρότερη εμπειρία στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο όχι. Κανένα ασφαλιστικό δεν θα λυθεί αλλά αντιθέτως το κοινωνικό κράτος θα επιβαρυνθεί έτι περαιτέρω οδηγώντας σε αύξηση των κοινωνικών εντάσεων. Τα όσα συμβαίνουν τόσο σε χώρες του εξωτερικού όσο και στην ίδια την πρωτεύουσα της χώρας μας, με τους Αθηναίους του δου Δημοτικού Διαμερίσματος να είναι στο μονοπάτι του πολέμου εδώ και χρόνια το αποδεικνύουν. Άλλωστε έχει αποδειχθεί ότι η πλειονότητα της οικονομικής δραστηριότητας των μεταναστών επικεντρώνεται στην παραοικονομία. Αντιθέτως αποδεικνύεται ότι η ένταξη μη αφομοιωσιμων πληθυσμών δημιουργεί πολλά περισσότερα προβλήματα ακόμη και σε οικονομικό επίπεδο. Δεν είναι μια "τεχνοκρατική" λύση αυτή που ευαγγελίζεται ο Πρωθυπουργός. Είναι μια ιδεοληπτική προσέγγιση.

3. ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Μέσο: . . . . . ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 19

Το δημογραφικό ζήτημα

Το Δημογραφικό είναι σημαντικό πρόβλημα και μπορεί μακροχρόνια να αποδειχθεί μοιραίο γιατί δεν έχει μόνο εθνική διάσταση, έχει και πολλές προεκτάσεις στην οικονομία, στην ανάπτυξη, στο Ασφαλιστικό, στο ισοζύγιο του πληθυσμού. Απαιτείται άμεση στροφή σε γενναία οικονομικά κίνητρα για την τεκνοποιία, τη διευκόλυνση του εργασιακού βίου των γυναικών που φέρνουν στον κόσμο παιδιά. Οι δαπάνες του κράτους για την αντιμετώπιση του Δημογραφικού είναι οι μόνες στις οποίες δεν χρειάζονται εκπτώσεις και παζάρια.

Μόνο που οι ανακοινώσεις του πρωθυπουργού την Πέμπτη για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος δεν κινούνται σε αυτή την κατεύθυνση. Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το εξής: Ένα από τα μέτρα που ανακοίνωσε είναι και η επέκταση του ωραρίου των σχολείων και παιδικών σταθμών μέχρι τις έξι το απόγευμα, ούτως ώστε να μένουν τα παιδιά περισσότερες ώρες εκεί και να διευκολύνονται οι εργαζόμενοι γονείς. Το μέτρο αυτό προβλήθηκε ως σπουδαία παρέμβαση από τα μέσα ενημέρωσης και πήρε μεγάλη διάσταση, δυσανάλογη ωστόσο με τη σπουδαιότητά του και τη χρησιμότητά του. Γιατί, αν το αναλύσει κανείς, θα οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι το ακριβώς αντίθετο επιτυγχάνει από αυτό που καλείται να επιλύσει. Τι λέει, δηλαδή, το μέτρο αυτό με απλά λόγια: Κάντε παιδιά και μην ανησυχείτε, εσείς θα δουλεύετε όλη μέρα, τα παιδιά σας θα μένουν κλεισμένα για 10 και 12 ώρες στα σχολεία, στους παιδικούς σταθμούς ή σε άλλες δομές και θα τα παίρνετε στο σπίτι στις έξι το απόγευμα, θα μένουν μαζί σας για δυο τρεις ώρες μέχρι να κοιμηθούν και την επομένη μετά πάλι από την αρχή. Περί αυτού πρόκειται. Ποια και πόσα νέα ζευγάρια θα αποφασίσουν να δημιουργήσουν οικογένεια και μάλιστα με δύο και τρία τέκνα υπό αυτές τις προϋποθέσεις;

Το μέτρο αυτό όχι μόνο αποτρέπει νέα ζευγάρια από το να κάνουν παιδιά, αλλά είναι ένα μέτρο αποξένωσης των γονιών από τα παιδιά τους, είναι ένα μέτρο που εθίζει τα παιδιά να ζουν σε κλειστές, ελεγχόμενες και με περιορισμούς δομές, επομένως και σε αντίστοιχες κοινωνίες, όταν μεγαλώσουν.

Είναι, όμως, κι ένα μέτρο κομμένο και ραμμένο στα συμπεράσματα των σύγχρονων επιχειρήσεων της αγοράς, που θέλουν εργαζομένους χωρίς ωράριο και με λίγα χρήματα, και έρχεται ως συνέχεια της κατάρτησης του θύρου και των υπερωριών χωρίς αμοιβή, που ψήφισε πριν από ενόμιση χρόνο η κυβέρνηση Μητσοτάκη. Αντί, λοιπόν, ο πρωθυπουργός να παρέμβει στην αγορά εργασίας και να δώσει κίνητρα για να αυξηθούν οι μισθοί, αντί να δώσει κίνητρα διευκόλυνσης των γονιών με ελεύθερα ωράρια εργασίας, αντί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας, κάνει το ακριβώς αντίθετο. Κρατάει καθηλωμένους τους μισθούς και διευρύνει τα ωράρια εργασίας, μέτρα αποτρεπτικά και για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, γιατί, όταν μια επιχείρηση με τους ίδιους εργαζομένους μπορεί να πιάσει τους παραγωγικούς της στόχους διευρύνοντας το ωράριο χωρίς πρόσθετη αμοιβή, δεν έχει λόγο να προχωρήσει σε προσλήψεις. Μέτρα σαν αυτά αγνοούν την πραγματικότητα, ότι δηλαδή η υψηλή ανεργία, οι χαμηλές αμοιβές, οι περικοπές επιδομάτων, τα αυξημένα ωράρια και η απουσία κοινωνικών υπηρεσιών αποθαρρύνουν, κυρίως, τους νέους να κάνουν παιδιά. Απόδειξη, το γεγονός ότι στην υπερδεκαετή οικονομική κρίση μειώθηκε ο πληθυσμός κατά 450.000, κι αυτό αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στο αρνητικό ισοζύγιο γεννήσεων - απωλειών.

4. ΛΙΓΟΣΤΕΥΟΥΜΕ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 1

Λιγοστεύουμε

- Κατά 441.000 μειώθηκε ο πληθυσμός της χώρας μας

Όλα πάνε πρύμα... Τα καταφέραμε τόσο καλά, που ο πληθυσμός της χώρας μας, της Ελλάδας, μειώθηκε κατά 441.000 (4%) μέσα σε δέκα χρόνια, συγκεκριμένα τη δεκαετία 2011 – 2021, όπως αποκάλυψε ο γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ, καθηγητής Οικονομικών Νίκος Βέττας στο συνέδριο «Δημογραφικό 2022: Η μεγάλη πρόκληση», που πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετανία».

Ο κύριος λόγος είναι ότι οι γεννήσεις έχουν πάρει πιν... καπούσα σε σχέση με τους θανάτους από το 1980. Συν το ότι, λόγω της κρίσης, πολλοί ήταν οι Έλληνες που έφυγαν, μετανάστευσαν, καθώς 1 στους 3 ήταν άνεργος.

Ένας άλλος λόγος είναι το ότι είμαστε από τις χώρες με τη χαμηλότερη συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό. Λιγότερες από 6 στις 10 γυναίκες με μικρά παιδιά εργάζονται στη χώρα μας. Αντίθετα, οι 9 στους 10 άνδρες δουλεύουν. Και είμαστε τελευταίοι στην Ευρώπη αν μετρήσουμε τη συμμετοχή των γυναικών σε

► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 2

4. ΛΙΓΟΣΤΕΥΟΥΜΕ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 2

Λιγοςτεύουμε

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

εργασία και άλλες θέσεις. Πρέπει να υποστηρικθούν οι Ελληνίδες που θέλουν να κάνουν παιδί χωρίς να θυσιάσουν την είσοδο και την ηρόδό τους στην αγορά εργασίας.

Δεν είναι, πάντως, αυτός ο λόγος. Απόδειξη, το ότι χιλιάδες γυναίκες δουλεύουν χωρίς να θυσιάζουν την επιθυμία τους να κάνουν παιδιά. Και αυτό το βλέπεις και στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα. Ίσως αυτό που δεν προσφέρει το κράτος μας να είναι στήριξη της γυναίκας που δουλεύει και κάθε άλλο παρά αποφεύγει να αποκτήσει παιδιά, που αύριο θα είναι το στήριγμά της. Στο σύνολο της Ευρωζώνης ο πληθυσμός αναμένεται να μειωθεί κατά 4,2% μέχρι το 2100 και στην Ελλάδα κατά 24%. Ήτοι, θα φτάσουμε στα 8.100.000.

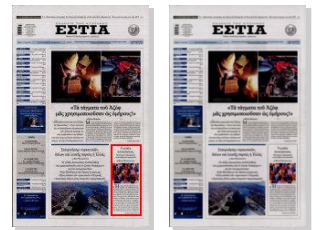
Το ΙΟΒΕ προβλέπει, στο πιο αισιόδοξο σενάριο, που προϋποθέτει υψηλή μετανάστευση, ότι ο πληθυσμός θα μειωθεί κατά 16%, σε 8.900.000, μεταξύ του 2022 και του 2.100. Εκτιμάται, επίσης, ότι το πραγματικό ΑΕΠ το 2100 θα είναι χαμηλότερο κατά 58 δισ. ευρώ και η απασχόληση κατά 2.100.000 άτομα, τα δημοσιονομικά έσοδα κατά 14 δισ. ευρώ και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατά περίπου 1.740 ευρώ.

5. Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Μέσο: . . . . . ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 1

Ἡ μεγάλη ἀντικατάστασις

*Θά λύσουμε τό δημογραφικό
μέ τήν αὔξησι τῶν μεταναστῶν*

τῆς **ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ**

«Ἡ ἔνταξι τῶν ἀλλοδαπῶν θά ἀνακουφίσει τήν πληθυσμιακή μας ὑποχώρησι» ἦταν ἡ φράσι-κλειδί μέ τήν ὁποία ὁ Πρωθυπουργός κήρυξε τήν ἔναρξι μιᾶς νέας περιόδου στήν ἐθνική ἀντιμετώπισή μας ἀπέναντι στούς εἰσερχόμενους μετανάστες. Ἐκείνης πού τούς καλωσορίζει, τούς ἐντάσσει, καλοδέχεται τίς γεννήσεις τους καί μέ εὐγνωμοσύνη ἀναγνώριζει ὅτι συμβάλλουν γιά νά μειώνεται λιγώτερο ὁ πληθυσμός μας. Ἄγνωστη ἦταν γιά τούς Ἕλληνας αὐτή ἡ διάστασις κατά τήν περίοδο τῶν σκληρῶν κρίσεων τοῦ μεταναστευτικοῦ, πού βιώσαμε ἑπτά μόλις χρόνια πρίν. Ὅταν ἡ κυβέρνησις τοῦ ΣΥΡΙΖΑ κατηγορεῖτο ἀπό τό κυβερνῶν

Συνέχεια στήν σελίδα 6

5. Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Μέσο: . . . . . ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 6

συνέχεια από την 1η σελίδα

κόμμα ότι «άνοιξε τις πύλες» της χώρας στα εκατομμύρια των μεταναστών που έλγαν, τότε, με άσφυκτικούς ρυθμούς, κατακλύσει τά νησιά του Βορείου Αιγαίου. Σήμερα τά ίδια νησιά, ύποδοξης και φιλοξενίας μεταναστών, αναφέρονται ως σχεδόν μοναδικά, ανά την υπόλοιπη επικράτεια, να παρουσιάζουν θετικό ισοζύγιο γεννήσεων και θανάτων, με βάση την έρευνα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του καθηγητού Δημογραφίας κ. Βύρωνα Κοτζιάμάνη, ή οποία δημοσιεύεται έκτεταμένα εδώ και έναν μήνα στο διαδίκτυο, με πολύπλευρες αναλύσεις.

Ο καθηγητής κ. Κοτζιάμάνης μετείχε στο συνέδριο «Δημογραφικό: Η μεγάλη πρόκληση» σε κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας, όπου, εκτός από τον Πρωθυπουργό, μιλούν και ή κ. Ούρσουλα Φόν ντερ Λάουεν. Στο συνέδριο έλγαν κληθεί κρατικοί και οικονομικοί φορείς, και όλοι έτοποθετήθησαν για την πορεία απομειώσεως που παρουσιάζει ό ελληνικός πληθυσμός, με βάση και την πρόσφατη άπογραφή, και την κμη άναστρέψμη» συρρίκνωση που προβλέπεται να μάς φέρεi στα 8,3 εκατομμύρια μέχρι τό 2050. Με ύφος άκρως τεχνοκρατικό, κανένα συναίσθημα δέν χωρούσε στην πρόσέγγιση του θέματος από τους συνέδρους, ως προς τό ότι ως «Έλληνες «γεννάμαστε» σταδιακά από τόν πλανήτη.

Ο κύριος προβληματισμός, που εκφράστηκε διάπλατα και άπηχεί τίς διεθνείς και ευρωπαϊκές άνησυχίες για την πληθυσμιακή συρρίκνωση, είναι οι δυσμενείς οικονομικές και αναπτυξιακές προβλέψεις που συνδέονται με τό δημογραφικό ζήτημα και με τίς βαρείες επιπτώσεις στο άσφαλιστικό, που συνδέονται με μά γηράσκουσα κοινωνία. «Ο πρώτος και ό μεγαλύτερος κίνδυνος (άπό την μείωση κατά 450.000 του πληθυσμού άπό τό 2011) είναι οικονομικός και κοινωνικός» είπε ό κ. Κυριάκος Μητσοτάκης. «Είναι ή μείωση τών οικονομικά άνεργών πολιτών. Η έλάτωση δηλαδή δσαν εργάζονται και, μέσα άπό την εργασία τους, συντηρούν τόν υπόλοιπο πληθυσμό. Δέν μιλάμε συνεπώς για μία άπειλή τίς ταυτότητάς μας ως Έλληνες, αλλά για την ύπονόμηση τίς δυνατότητας του τόπου να παράγει άτομικό και δημόσιο πλούτο». Και έδειξε προς τους πληθυσμούς τών μεταναστών, για να καλύψουμε την άύξανόμενη μείωση τών γεννήσεων άπό τίς Έλληνίδες.

Η έρευνα, που πραγματοποιήσε τό Ίνστιτούτο του Συνδέσμου Έλληνικών Βιομηχανιών, καταδεικνύει ότι χωρίς μετανάστες ό Έλληνες θά συρρικνωθούν σε μόλις 5,7 εκατομμύρια τό 2100, ενώ με μετανάστες ό πληθυσμός θά άγγίξει τά 8,9 εκατομμύρια. Συμφώνως με τό Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την σχετική έκθεση που δημο-

Η μεγάλη αντικατάσταση

Θά λύσουμε τό δημογραφικό με την αύξηση μεταναστών

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

σίσεως άπό τό 2020, ή ροή τών μεταναστών σε χώρες τών όποιων ό πληθυσμός μειώνεται όχι μόνο θά έξυηρετωσε τόν σκοπό τίς άποφυγής τίς έρημώσεως, αλλά θά βοηθούσε επίσης στις ηλικιακές δομές τών χωρών. Οι μετανάστες είναι συνήθως νεότεροι άπό τους ίθαγενείς στην χώρα ύποδοξης, αναφέρει τό IMF και έπισημαίνει ότι «σε σχέση με τους ίθαγενείς, ένα μεγαλύτερο ποσοστό μεταναστών είναι σε ηλικία εργασίας, και έτσι οι νέοι μετανάστες αζάνουν τό μέγεθος του εργατικού δυναμικού, άντισταθμίζοντας την φυσική του παρική στίς προηγμένες οικονομίες, όπου οι άνθρωποι γενρύνουν με ταχύτερο ρυθμό άπό ό,τι εισέρχονται οι νέοι». Στο ίδιο άκρηβώς κλίμα και ή έρευνα του καθηγητού Δημογραφίας κ. Κοτζιάμάνη, που πραγματοποιή-

ήθηκε στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου άπό τό ΕΛΙΑΔΕΚ και ύλοποιούμενου άπό τόν ΕΛΑΚΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Έρευνητικού Προγράμματος «Δημογραφικά Πρότάγματα στην Έρευνα και Πρακτική στην Ελλάδα».

Ο Δείκτης Γεννηκότητας τών άλλοδαπών είναι υπερεπιπλάσιος αυτού τών Έλλήνων, έπισημαίνει ή έκθεση, ενώ ό Δείκτης Θνησιμότητός τους είναι 4-5 φορές μικρότερος. Η συμβολή τών άλλοδαπών, επομένως, ήταν σημαντική μετά τό 2008: περίοριαν σημαντικά, χάρη στην ύπεροχη τών γεννήσεων έναντι τών θανάτων, τίς απώλειές του.

Επομένως, στίς άμέσως έπόμενες δεκαετίες ή ζυγαριά θάνατοι-γεννήσεις στους Έλληνες θά γίνει ακόμη πιο άρνητική, ενώ

αυτή τών άλλοδαπών θά μείνει θετική, μειώνοντας τίς συνολικές απώλειες.

«Τό πλεόνασμα όμως τών γεννήσεων έναντι τών θανάτων στους μη έχοντες ελληνική ύπηκοότητα θά περιορισθεί, εάν δέν ύπάρξει μαϊκή είσοδος νέων άλλοδαπών στην χώρα μας» δήλωσε με έμφαση ό καθηγητής στο Αθηνάϊκό Πρακτορείο, άνοίγοντας έτσι έναν νέο κύκλο έρωτημάτων, που ξεπερνά την άπλή «ένταξη» τών ύφισταμένων μεταναστών, αλλά άφορα πλέον και σε νέα πολιτική σχεδόν... προσελκύσεως νέων ροών!

Είναι ενδιαφέρον ότι άπό τό συνέδριο άπουσίαζε παντελώς ή φωνή τών πολυτέκνων, τίς μοναδικές όμάδος του ελληνικού πληθυσμού που εξακολουθεί να πιστεύει στο παραδοσιακό γονεϊκό πρότυπο και

Η έρευνα, που πραγματοποιήσε τό Ίνστιτούτο Συνδέσμου Έλληνικών Βιομηχανιών, καταδεικνύει ότι χωρίς μετανάστες οι Έλληνες θά συρρικνωθούν σε μόλις 5,7 εκατομμύρια τό 2100, ενώ με μετανάστες ό πληθυσμός θά άγγίξει τά 8,9 εκατομμύρια

νά φέρνει πολλά παιδιά, νέα Έλληνόπουλα, στην χώρα. Οι πολύτεκνοι σήμερα χρεώνονται με φορολογικά τεκμήρια πολυτελείας, γιατί εκ τών πραγμάτων χρειάζονται μεγαλύτερο σπίτι για να ζήσουν με τά παιδιά τους και μεγαλύτερο αυτοκίνητο. Έχει συμβεί στα όδοία να ζητούν άπό πολύτεκνους... εισιτήριο για πούλμαν! Οι πολύτεκνοι ζητούν, άν μή τί άλλο, να επανέλθουν πρόνομα που τους είχε παραχωρήσει ή Πολιτεία αλλά καταργήθηκαν μετά τό 2010, όπως τίς ελεύθερες μετεγγραφές στα ΑΕΙ για τά παιδιά τών πολύτεκνων οικογενειών που ίσχυαν στο παρελθόν. Προτάσσουν επίσης τά έπίσημα στοιχεία που αποτυπώνουν τό δυσβάστακτο κόστος του να μεγαλώνει κανείς σήμερα στην Ελλάδα παιδιά, με ένα τεράστιο «γατί» άπέναντι στο κράτος, που, όπως λένε, συνεχίζει να τούς άγνοεί.

Μέ βάση την έκθεση τίς ΕΛΣΤΑΤ, τόν Σεπτέμβριο του 2021, όσο μεγαλύτερο είναι τό πλήθος τών μελών τίς οικογενείας τόσο αζξημένος είναι ό κίνδυνος φτώχειας.

- Μονογονεϊκό νοικοκυριό με, τουλάχιστον, ένα εξαρτώμενο παιδί: 24,00%.
- Τρείς ή περισσότεροι ένήλικες με εξαρτώμενα παιδιά: 24,40%.
- Δύο ένήλικες με τρία ή περισσότερα εξαρτώμενα παιδιά: 27,40%.

Συμφώνως δέ με έρευνα του Έθνικού Κέντρου Κοινωνικών Έρευνών τίς Γαλλίας, που διεξέχηθη για ύλογιασμό τίς Ευρωπαϊκής Έπιτροπής, τό κόστος άνατροφής ενός παιδιού άντιπροσωπεύει κατά μέσον όρο 20% έως 30% του προϋπολογισμού ενός άτεκνου ζευγαριού. Η άντιμετώπιση τών ζητημάτων αυτών άπαιτεί οικονομιακές πολιτικές, οι όποιες για την ταλαιπωρημένη οικονομία μας φαντάζουν ως πολυτέλεια. Με την λση τίς ύποδοξης και έντάξεως (και) νέων μεταναστών, ίσως τό κόστος να δέχνη μικρότερο... ▲▼

6. ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΓΙΑ 300.000 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 1

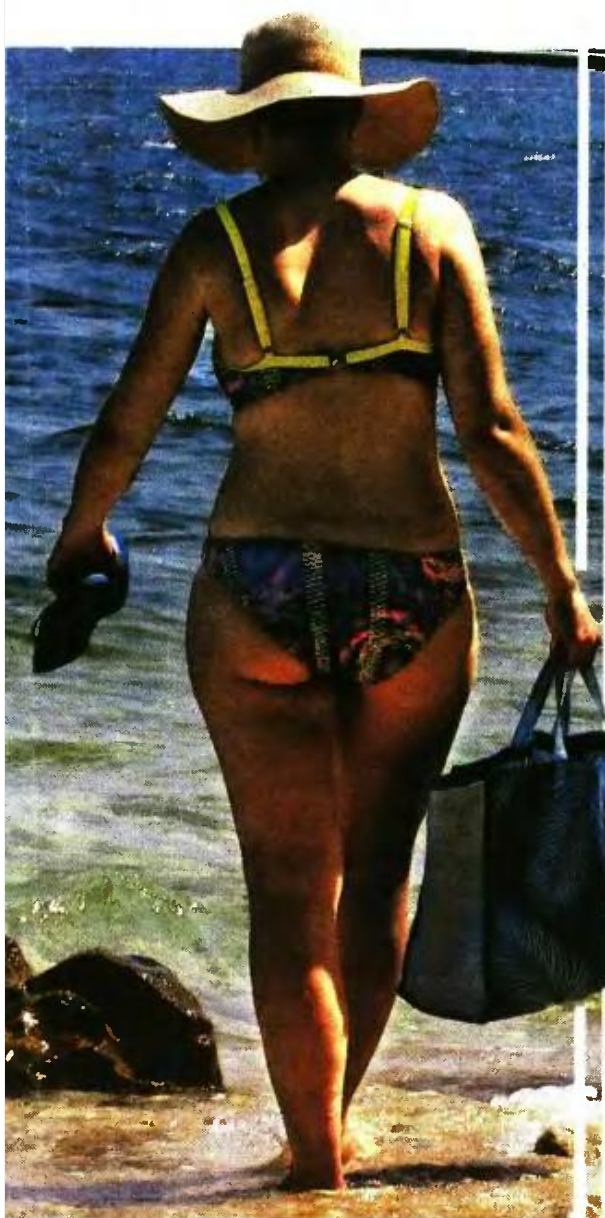
ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 6-7
ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΓΙΑ 300.000 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

6. ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΓΙΑ 300.000 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 23

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ, ΟΙ ΑΙΤΗΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

● ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Διακοπές ακόμη και με μηδενικό κόστος

ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ Πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού που ετοίμασε η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ ή πρώην ΟΑΕΔ) 300.000 μισθωτοί θα έχουν την ευκαιρία να κάνουν διακοπές από τον Αύγουστο, ακόμη και με μηδενικό κόστος! ● ΣΕΛ. 6-7

ΜΕΧΡΙ 11 ΕΥΡΩ ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΕ ΠΕΝΤΑΣΤΕΡΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ● ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ»

6. ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΓΙΑ 300.000 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 28

ΠΑΚΕΤΑ ΔΙΑΚΟΠΩΝ ΑΚΟΜΗ

ΟΛΟ ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ 300.000 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Διακοπές ακόμη και με μηδενικό κόστος θα έχουν την ευκαιρία να κάνουν από τον Αύγουστο 300.000 μισθωτοί με το νέο Πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού που ετοίμασε η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ ή πρώην ΟΑΕΔ).

Σε πολλούς νομούς αλλά και νησιά προβλέπεται μηδενική συμμετοχή διαμονής ανάλογα με την κατηγορία του ξενοδοχείου, ενώ για τα ακτοπολικά εισιτήρια δίδεται επιδότηση που ρίχνει την τιμή τους.

Στα ακριβά ξενοδοχεία των 5 αστέρων η συμμετοχή των δικαιούχων φτάνει στα 11 ευρώ το άτομο, που είναι και το ανώτατο ποσό συμμετοχής του νέου προγράμματος. Για παράδειγμα:

1 Τετραμελής οικογένεια σε ξενοδοχείο 3 αστέρων, τον Αύγουστο, για 7 μέρες θα πληρώσει συνολικά 96 ευρώ.

2 Ζευγάρι για 12 βράδια διαμονή σε ξενοδοχείο 4 αστέρων με πρωινό στη Σάμο, τον Σεπτέμβριο, θα πληρώσει, μαζί με τα ακτοπολικά, 55,5 ευρώ.

□ Διάρκεια

Το Πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού της ΔΥΠΑ θα «τρέξει» κατά την περίοδο 1η Αυγούστου 2022 - 31 Ιουλίου 2023 και έχει προϋπολογισμό ύψους 35 εκατ. ευρώ - ποσό αυξημένο κατά 5 εκατ. ευρώ σε σχέση με πέρσι - που καλύπτει 300.000 επιταγές. Οι αιτήσεις αναμένεται να ξεκινήσουν τις επόμενες μέρες.

Οι δικαιούχοι του περσινού προγράμματος που δεν έχουν ενεργοποιήσει ακόμα τις επιταγές μπορούν να κάνουν διακοπές μέχρι τις 31 Ιουλίου 2022.

Στο νέο πρόγραμμα δόθηκαν αυξημένες τιμές επιδότησης στους ιδιοκτήτες καταλυμάτων, ώστε να συμμετέχουν περισσότερες επιχειρήσεις και να διατεθούν περισσότερα δωμάτια.

Οι δικαιούχοι και ωφελούμενοι μπορούν να πραγματοποιήσουν έως 6 διανυκτερεύσεις σε τουριστικό κατάλυμα. Για καταλύματα σε Λέρο, Λέσβο, Χίο, Κω και στον Νομό Έβρου μπορούν να πραγματοποιηθούν έως 10 διανυκτερεύσεις δωρεάν, ενώ στα καταλύματα των Δήμων Ιστιαίας-Αιδηψού και Μαντουδιού-Αίγινας-Αγ. Άννας της Β. Εύβοιας και της Σάμου μπορούν να πραγματοποιηθούν έως 12 διανυκτερεύσεις εντελώς δωρεάν.

Εκτός από τη διαμονή σε τουριστικά καταλύματα επιδοτούνται και ακτοπολικά εισιτήρια. Η συμμετοχή της γενικής κατηγορίας των δικαιούχων ανέρχεται σε 25%, των **πολυτέκνων** σε 20%, ενώ για ΑμεΑ τα ακτοπολικά εισιτήρια διατίθενται δωρεάν.

→ **ΠΡΟΣΟΧΗ:** Όσοι δικαιούχοι λάβουν επιταγή θα πρέπει να την ενεργοποιήσουν έως τον Ιούλιο του 2023. Διαφορετικά, δεν θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής στα επόμενα 2 προγράμματα (του 2024 και του 2025).

Δικαιούχοι είναι εργαζόμενοι και άνεργοι που το 2021 είχαν 50 μέρες ασφάλισης ως μισθωτοί στον ΕΦΚΑ (ΙΚΑ) ή επιδοτήθηκαν για 50 μέρες με το επίδομα μητρότητας του ΟΑΕΔ ή έλαβαν επιδότηση ανεργίας ή μακροχρόνιας ανεργίας για 50 ημέρες.

Δικαιούχοι είναι, επίσης, οι εγγεγραμμένοι στο Ειδικό Μητρώο Ανέργων ΑμεΑ της ΔΥΠΑ κατά την ημερομηνία λήξης υποβολής αιτήσεων.

Δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής όσοι πήραν Επιταγή Κοινωνικού Τουρισμού με το περσινό πρόγραμμα (2021-2022), καθώς και όσοι πήρουν φέτος ανάλογη επιταγή από άλλο πρόγραμμα (π.χ. «Τουρισμός Για Όλους» του υπουργείου Τουρισμού). Δεν ισχύουν οι περιορισμοί συμμετοχής για δικαιούχους ΑμεΑ ή δικαιούχους που δηλώνουν μέλη ΑμεΑ στην αίτησή τους.

ΣΕ ΠΟΙΑ ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΥΣ Η ΔΙΑΜΟΝΗ ΕΙΝΑΙ ΕΝΤΕΛΩΣ ΔΩΡΕΑΝ

Επιδότηση και συμμετοχή δικαιούχων με παραδείγματα

1 Οικογένεια με 2 παιδιά που επιλέγει 6 βράδια σε ξενοδοχείο 3 αστέρων με πρωινό, τον Αύγουστο, θα έχει επιδότηση 806,40 ευρώ (2 δίκλινα X 67,20 ευρώ/ημέρα X 6 διανυκτερεύσεις) και θα πληρώσει ιδιωτικά συμμετοχή 96 ευρώ (2 δίκλινα X 8 ευρώ/ημέρα X 6 διανυκτερεύσεις).

2 Ζευγάρι που επιλέγει 12 βράδια σε ξενοδοχείο 4 αστέρων με πρωινό στη Σάμο, τον Σεπτέμβριο, θα επιδοτηθεί κατά 100% για τη διαμονή και θα καταβάλει μόνο 55,5 ευρώ για τα ακτοπολικά εισιτήρια.

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ	ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΔΥΠΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΝΟΛΟ
5 ΑΣΤΕΡΙΑ	34,80€	11,00€	45,80€
4 ΑΣΤΕΡΙΑ	33,60€	8,00€	41,60€
3 ΑΣΤΕΡΙΑ	33,60€	4,00€	37,60€
2 ΑΣΤΕΡΙΑ	28,80€	3,00€	31,80€
1 ΑΣΤΕΡΙΑ	25,20€	1,00€	26,20€

* ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022 • Εκτός Λέσβου, Λέριου, Σάμου, Χίου, Κω, Ν. Έβρου και Β. Εύβοιας • Ανά άτομο, ανά διανυκτερεύση με πρωινό

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ	ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΔΥΠΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΝΟΛΟ
5 ΑΣΤΕΡΙΑ	48,00€	0€	48,00€
4 ΑΣΤΕΡΙΑ	43,20€	0€	43,20€
3 ΑΣΤΕΡΙΑ	38,40€	0€	38,40€
2 ΑΣΤΕΡΙΑ	32,40€	0€	32,40€
1 ΑΣΤΕΡΙΑ	26,40€	0€	26,40€

* ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022 • Λέσβος, Λέρος, Χίος, Κως, Μυτιλήνη, Έβρος • Όλο τον χρόνο • Β. Εύβοια και Σάμος • Ανά άτομο, ανά διανυκτερεύση με πρωινό

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ	ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΔΥΠΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΝΟΛΟ
5 ΑΣΤΕΡΙΑ	29,00€	11,00€	40,00€
4 ΑΣΤΕΡΙΑ	26,00€	8,00€	36,00€
3 ΑΣΤΕΡΙΑ	28,00€	4,00€	32,00€
2 ΑΣΤΕΡΙΑ	24,00€	3,00€	27,00€
1 ΑΣΤΕΡΙΑ	21,00€	1,00€	22,00€

* ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022 - ΙΟΥΛΙΟΣ 2023 • Εκτός Λέσβου, Λέριου, Σάμου, Χίου, Κω, Ν. Έβρου και Β. Εύβοιας • Ανά άτομο, ανά διανυκτερεύση με πρωινό

ΜΕΧΡΙ 11 ΕΥΡΩ ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΕ ΠΕΝΤΑΣΤΕΡΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

Τα πακέτα διακοπών για 67.500 αγρότες

ΔΙΑΚΟΠΕΣ με πολύ χαμηλό κόστος και δωρεάν εκδρομές για 67.500 αγρότες και κατασκηνωτικό πρόγραμμα για 1.500 παιδιά περιλαμβάνει το πακέτο διακοπών για τους αγρότες από την Αγροτική Εστία και τον ΟΠΕΚΑ. Δικαιούχοι είναι οι εν ενεργεία ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του ΟΓΑ που δεν χρωστούν εισφορές έως τις 31/12/2021 και τα μέλη των οικογενειών τους. Στους δικαιούχους περιλαμβάνονται και ανασφάλιστοι υπερήλικες.

Η υποβολή αιτήσεων ολοκληρώνεται

6. ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΓΙΑ 300.000 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 28

στις 15 Ιουνίου στα ΚΕΠ όλης της χώρας. Το πακέτο διακοπών για τους αγρότες περιλαμβάνει:

1 Διακοπές 6 ημερών για 50.000 δικαιούχους. Για τη Βόρεια Εύβοια δικαιούνται μέχρι 11 ημέρες.

2 Ιαματικός τουρισμός με διακοπές 6 ημερών για 3.500 συνταξιούχους. Για τη Βόρεια Εύβοια δικαιούνται 10 διανυκτερεύσεις.

6. ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΓΙΑ 300.000 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 29

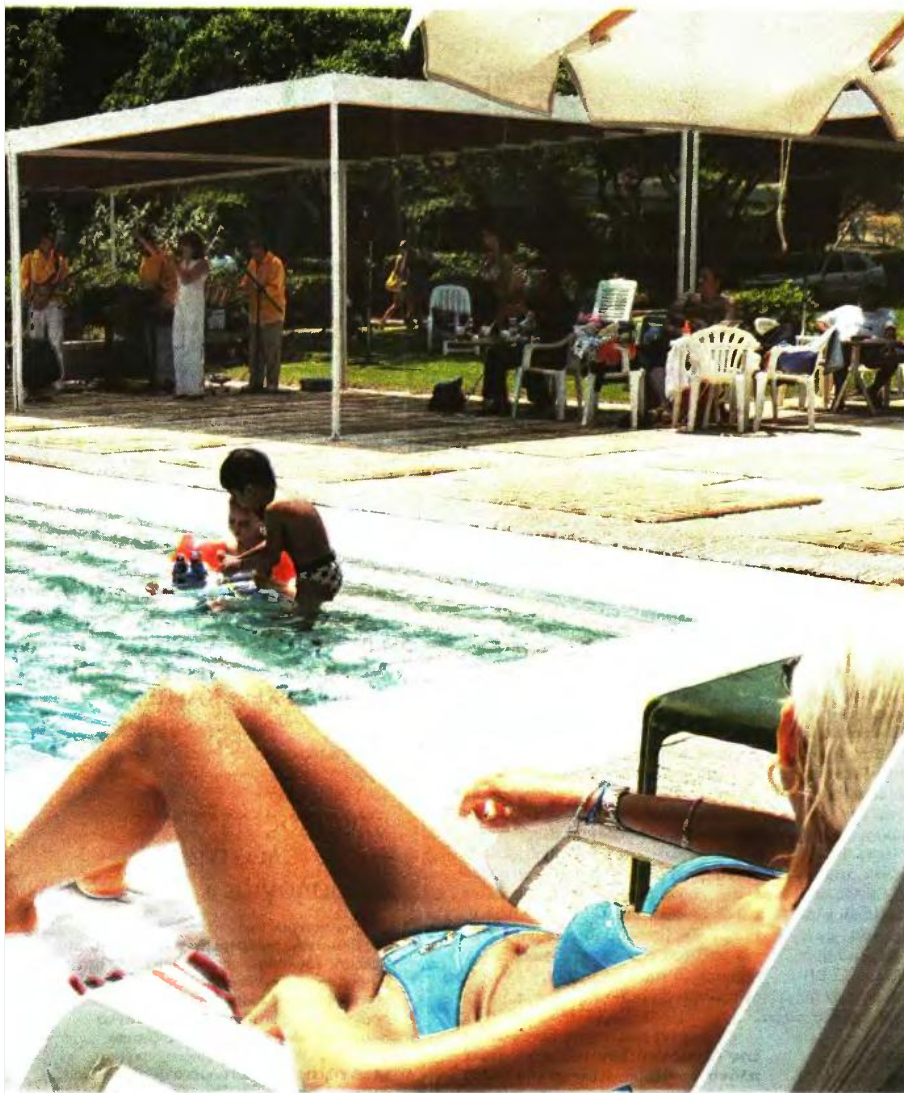

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ • ΣΑΒΒΑΤΟ 11 - ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ © ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 7|29

ΚΑΙ ΜΕ ΜΗΔΕΝΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ!

ΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ • ΠΟΙΟΙ ΚΑΝΟΥΝ ΑΙΤΗΣΕΙΣ, ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΟΥΝ

«ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ»

**Ψηφιακή κάρτα
150 ευρώ θα λάβουν
200.000 δικαιούχοι**

ΠΕΡΙ τα μέσα Ιουνίου ανοίγει η πλατφόρμα του Προγράμματος «Τουρισμός Για Όλους». Το πρόγραμμα είναι χρηματοδοτούμενο από το ΕΠΑ και αφορά 200.000 δικαιούχους, οι οποίοι θα λάβουν μία ψηφιακή κάρτα ύψους 150 ευρώ για την επιδότηση των τουριστικών δαπανών διαμονής τους, την οποία μπορούν να αξιοποιήσουν από τις αρχές Ιουλίου.

Το νέο πρόγραμμα χρησιμοποιεί ως βάση την εφαρμογή του «Freedom Pass», σε μία διαδικασία πλήρως ψηφιακή και απλή.

Ενα ακόμη ενδιαφέρον στοιχείο είναι πως το Πρόγραμμα «Τουρισμός Για Όλους» μπορεί να το αξιοποιήσει κάποιος για όποια εποχή του χρόνου επιθυμεί, ακόμη και για τον χειμώνα.

Όπως και στο Πρόγραμμα του Κοινωνικού Τουρισμού, έτσι και στο «Τουρισμός Για Όλους», το voucher θα μπορεί να εξαργυρωθεί τόσο για τα καταλύματα όσο και για τα ακτοπλοϊκά εισιτήρια. Όμως, στο εν λόγω πρόγραμμα υπάρχει και μία κατηγορία-έκπληξη. Συγκεκριμένα, τα 150 ευρώ θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Αυτό σημαίνει πως θα εξαργυρώνονται και για φαγητό, πολύ.

→ **ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ** είναι εργαζόμενοι και άνεργοι, οι οποίοι το προηγούμενο έτος από την έναρξη του προγράμματος:

- Πραγματοποίησαν ως εργαζόμενοι 50 ημέρες εργασίας στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με εισφορές υπέρ του καταργηθέντος Οργανισμού Εργατικής Εστίας.
- Έλαβαν από τον ΟΑΕΔ 50 ημέρες ειδικής παροχής προστασίας μητρότητας.
- Έλαβαν επιδότηση ανεργίας τουλάχιστον 2 μηνών (50 ημερήσια επιδόματα).
- Συγκέντρωσαν 50 ημέρες αθροιστικά από τα παραπάνω (ημέρες εργασίας, ειδικής παροχής προστασίας μητρότητας και επιδότησης ανεργίας).
- Είναι εγγεγραμμένοι άνεργοι στο Ειδικό Μητρώο Ανέργων ΑμεΑ του ΟΑΕΔ κατά την ημερομηνία λήξης υποβολής των αιτήσεων.

Ας δούμε παρακάτω αναλυτικά όσα έχουν γίνει γνωστά για το «Τουρισμός Για Όλους»:

- Το voucher που θα παραχωρηθεί στους δικαιούχους κατά τα πρότυπα του «Freedom Pass» είναι αξίας 150 ευρώ.

→ **ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΘΑ ΤΟ ΕΞΑΡΓΥΡΩΣΕΤΕ:** Μπορείτε να αξιοποιήσετε την επιταγή από τις αρχές Ιουλίου.

→ **ΠΟΥ ΘΑ ΕΞΑΡΓΥΡΩΝΕΤΑΙ:** Στα ακτοπλοϊκά εισιτήρια, στη διαμονή, αλλά και στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (εστιατόρια, καφετέριες κλπ.).

Το νέο πρόγραμμα χρησιμοποιεί ως βάση την εφαρμογή του «Freedom Pass», προβλέποντας μία διαδικασία πλήρως ψηφιακή και απλή.

X. ΝΤΙΓΡΙΝΤΑΚΗΣ

3 Εκδρομικός τουρισμός τεσσάρων ημερών για 12.500 δικαιούχους με δελτίο των 160 ευρώ ανά άτομο.

4 Κατασκίνηση 16 ημερών για 1.500 παιδιά δικαιούχων αγροτών ηλικίας 6 έως 16 ετών. Το κατασκηνωτικό πρόγραμμα ισχύει από 15/6/2022 έως 3/9/2022 για παιδιά τυπικής ανάπτυξης και έως 20/9/2022 για τα παιδιά με αναπηρία 50% και άνω. Οι αιτήσεις

για το παιδικό κατασκηνωτικό πρόγραμμα έπρεπε να υποβληθούν ηλεκτρονικά έως 7 Ιουνίου 2022.

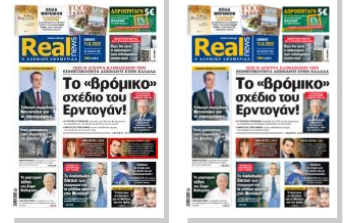
Ο κοινωνικός τουρισμός του ΟΠΕΚΑ περιλαμβάνει ακόμη δωρεάν διανομή βιβλίων για 130.000 δικαιούχους, δωρεάν εισιτήρια θεάτρου για 32.500 δικαιούχους και χρηματικά έπαθλα (700 και 1.000 ευρώ) για 5.000 τρίτεκνες και **πολύτεκνες** μητέρες. ■

7. ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΡΕΚΑΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: . . . . . REAL NEWS

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/06/2022

Σελίδα: 1

ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΡΕΚΑΣ ● ΣΕΛ. 8

«Με τα νέα μέτρα, απορροφούμε τις αυξήσεις στους λογαριασμούς ρεύματος σε ποσοστό 100% για τους δικαιούχους του Κοινωνικού Τιμολογίου και 86% για τις κύριες κατοικίες»

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Συνέντευξη

Στον **ΓΙΩΡΓΟ ΣΙΑΔΗΜΑ**
g.siadimas@realnews.gr

Το νέο σχέδιο μείωσης των λογαριασμών του ρεύματος με την αναστολή της ρήτρας αναπροσαρμογής περιγράφει στη Realnews ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας **Κώστας Σκρέκας**. «Με τα νέα μέτρα, απορροφούμε τις αυξήσεις σε ποσοστό 100% για τους δικαιούχους του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου και 86% για τις κύριες κατοικίες. Για 1,25 εκατ. μικρομεσαίες επιχειρήσεις απορροφούμε το 80% των αυξήσεων και στους αγρότες έως 90%-95%», αναφέρει. Ο Κ. Σκρέκας μιλά ακόμα για το πότε ξεκινά το πρόγραμμα επιδότησης ηλεκτρικών συσκευών και για τους δικαιούχους.

■ **Η Τουρκία συνεχίζει την προκλήσεις. Ανισχύει για ένα θερμό επεισόδιο μέσα στο καλοκαίρι:** Είναι αλήθεια ότι το τελευταίο διάστημα είμαστε αντιμέτωποι με μια νέα έξαρση επιθετικότητας από τους γείτονές μας. Η Ελλάδα, απέναντι σε αυτές τις προκλήσεις, απαντά με ψυχραιμία και αυτοπειθισμένη. Έχουμε το Διεθνές Δίκαιο με το μέρος μας, ισχυρούς συμμάχους στο πλευρό μας, ενώ ενισχύουμε διαρκώς την αποτρεπτική ικανότητα των ελληνικών Ενδύλων Δυνάμεων. Παράλληλα, οι διμερείς επαφές του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη αποδίδουν καρπούς. Ήδη η Γαλλία, οι ΗΠΑ, η Γερμανία και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταδίκασαν την προκλητικότητα της Αγκυρας. Επίσης, ο πρωθυπουργός ζήτησε, εφόσον η Τουρκία επιμένει σε αυτή την αδιέξοδη στρατηγική, να συζητηθεί το θέμα ξανά και στο τακτικό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου. Ωστόσο, είναι ξεκάθαρο πως δεν θα ανεχθούμε μια προβολή ισχύος που δεν συνάδει με τη διεθνή τάξη. Δεν πρόκειται να συμβιβαστούμε όταν πρόκειται για τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Μπορεί να είμαστε μια αμυντική και ειρηνική δύναμη, αλλά το μίνιμουμ είναι σαφές. Κάθε αίσθηση απληθίας της κυριαρχίας μας θα απαντηθεί με αυστηρό τρόπο. Είμαστε πάντα ανοικτοί σε κάθε προσέγγιση που συνάδει με τη διεθνή νομιμότητα. Το τελευταίο, όμως, που χρειάζεται η περιοχή μας, σε καιρούς που δοκιμάζεται η διεθνής ειρήνη, είναι μια ακόμα εστία έντασης. Η εδαφική ακεραιότητα των χωρών πρέπει να γίνεται σεβαστή από όλους.

■ **Από την 1η Ιουλίου θα ισχύει το νέο σύστημα υπολογισμού των λογαριασμών ρεύματος. Θα ανασταλεί η ρήτρα αναπροσαρμογής. Οι καταναλωτές πότε θα δουν μείωση στους λογαριασμούς:** Από τον περασμένο Σεπτέμβριο, η κυβέρνηση εφαρμόζει το μεγαλύτερο πρόγραμμα στήριξης στην Ευρώπη για την αντιμετώπιση της πρωτόγνωρης ενεργειακής κρίσης, αναπροσαρμόζοντας τις επιδοτήσεις σε μηνιαία βάση. Μέχρι και τον Ιούνιο, θα έχουμε διαθέσει 4,3 δισ. ευρώ για να στηρίξουμε νοικοκυριά και επιχειρήσεις από τις αντιστοιχίες στην ηλεκτρική ενέργεια και στο φυσικό αέριο. Έχουμε καταφέρει να διατηρήσουμε τη μέση τιμή ηλεκτρισμού που πληρώνουν τα νοικοκυριά σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη. Τον Απρίλιο, διαμορφώθηκε σε 0,21 ευρώ/kWh έναντι 0,274 ευρώ/kWh στην Ε.Ε. και τον Μάιο σε 0,237 ευρώ/kWh, χαμηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, που ανήλθε σε 0,2574 ευρώ/kWh. Τον περασμένο μήνα, οι τιμές στην Πορ-

Κώστας Σκρέκας
Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

«Εφαρμόζουμε το μεγαλύτερο πρόγραμμα στήριξης στην Ευρώπη»

«Με τα νέα μέτρα, απορροφούμε τις αυξήσεις στους λογαριασμούς ρεύματος σε ποσοστό 100% για τους δικαιούχους του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου και 86% για τις κύριες κατοικίες»

τογαλία και στην Ισπανία, τις οποίες διαρκώς επικαλείται ο ΣΥΡΙΖΑ, ήταν υψηλότερες και διαμορφώθηκαν σε 0,257 ευρώ/kWh και σε 0,322 ευρώ/kWh αντίστοιχα. Με τα μέτρα, έχουμε απορροφήσει το μεγαλύτερο ποσοστό των αυξήσεων για 7 στους 10 καταναλωτές. Ωστόσο, έχουμε πλήρη επίγνωση ότι δεν είναι αρκετά. Αναγνωρίζουμε την αγωνία των νοικοκυριών, τα οποία διαθέτουν ολοένα και μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων τους για την κάλυψη του ενεργειακού κόστους. Για τον λόγο αυτόν, προχωράμε από τον επόμενο μήνα σε μια θεσμική παρέμβαση στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με την οποία θα ανασταλεί η ρήτρα αναπροσαρμογής. Με τα νέα μέτρα, απορροφούμε τις αυξήσεις σε ποσοστό 100% για τους δικαιούχους του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου και 86% για τις κύριες κατοικίες. Για 1,25 εκατ. μικρομεσαίες επιχειρήσεις απορροφούμε το 80% των αυξήσεων και στους αγρότες έως 90%-95%.

■ **Πώς θα λειτουργεί ο νέος μηχανισμός αποζημίωσης των παραγωγών ενέργειας; Θα μπει πλεονέκτημα; Έχει δώσει το «πράσινο φως» η Κομισιόν για το ελληνικό σχέδιο;** Με τον νέο μηχανισμό που θα εφαρμοστεί στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, α-

ποσυνδούμε τις υψηλές τιμές φυσικού αερίου από τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Οι μονάδες ηλεκτροπαραγωγής θα αποζημιώνονται με βάση το πραγματικό τους κόστος. Η διαφορά μεταξύ της αποζημίωσης και της χρηματιστηριακής τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας θα μεταφέρεται στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης και θα δεσμεύεται για τη χρηματοδότηση των μέτρων στήριξης της κοινωνίας. Στη συνάντηση που έκα στις 23 Μαΐου την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ενέργειας, Kadri Simson και τη Γενική Διευθύντρια Ενέργειας, Ditte Jull Jørgensen, συμφωνήσαμε στις βασικές αρχές του νέου μηχανισμού, που θα εφαρμοστεί από τον Ιούλιο. Την περασμένη εβδομάδα στείλαμε στις Βρυξέλλες το σχέδιο της νομοθετικής ρύθμισης που περιγράφει τον τρόπο λειτουργίας του. Είμαστε αισιόδοχοι ότι τις επόμενες ημέρες θα εξασφαλίσουμε την τελική έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες και να ξεκινήσουμε άμεσα την εφαρμογή του μηχανισμού, προκειμένου να δουν όλοι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις ακόμα μεγαλύτερες μειώσεις στους λογαριασμούς τους.

■ **Ανακοινώσατε μέτρα για την ενεργειακή εξοκονόμηση στο δημόσιο διοίκηση. Πώς φτάσατε σε αυτή την απόφαση και τι αποτελέσματα ανα-**

μένετε από αυτές τις κινήσεις;

Σε αυτή την κρίσιμη συγκυρία, με τον αιματηρό πόλεμο στην Ουκρανία να συντηρεί το ρόλι των τριών στην ενέργεια, οι δράσεις εξοκονόμησης αποκτούν ξεχωριστή σημασία. Με μικρές αλλαγές στην καθημερινότητά μας μπορούμε να πετύχουμε μεγάλα οφέλη, να μειώσουμε το ενεργειακό κόστος, προστατεύοντας παράλληλα το περιβάλλον. Και σε αυτό πρέπει να συμβάλουμε όλοι. Η κυβέρνηση συστηματοποίησε την προσπάθεια για ενεργειακή εξοκονόμηση στη δημόσια διοίκηση. Μια παρέμβαση που κρίνουμε πως είναι απαραίτητη, καθώς το ενεργειακό κόστος για το Δημόσιο έχει σημειώσει κατακόρυφη άνοδο. Με τη νέα αυτή πρωτοβουλία, εφαρμόζουμε ένα οργανωμένο σύστημα παρακολούθησης της κατανάλωσης στα κτίρια του Δημοσίου, θέτουμε σε λειτουργία μια σειρά από παρεμβάσεις εξοκονόμησης με άμεσο χαρακτήρα και δημιουργούμε ένα σύστημα κινήτρων για εξοκονόμηση. Τον επόμενο μήνα θα ξεκινήσει το «Ηλεκτρα», το μεγαλύτερο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης του κτιριακού αποθέματος του Δημοσίου, με προϋπολογισμό 640 εκατ. ευρώ. Στοιχούμε σε εξοκονόμηση ενέργειας κατά 30% σε 2,5 εκατ. τ.μ. κτιρίων που θα αναβαθμιστούν ενεργειακά. Με τα νέα μέτρα, θα πετύχουμε άμεσα μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 10% και τελικά επίσης εξοκονόμηση 30% έως το 2030. Η

δημόσια διοίκηση πρέπει να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση για την κοινωνία τόσο στην εξοκονόμηση ενέργειας όσο και στην προστασία του περιβάλλοντος.

■ **Η πλατφόρμα για την επιδότηση των ηλεκτρικών συσκευών πότε θα ανοίξει; Μπορούν όλοι να αγοράσουν συσκευές με επιδότηση; Ποιες ηλεκτρικές συσκευές επιδοτούνται;** Το πρόγραμμα «Ανακυκλώω-Αλλάζω Συσκευές» θα ξεκινήσει σε λίγες ημέρες, έως τις 24 Ιουνίου, με την έναρξη λειτουργίας της ψηφιακής πλατφόρμας για την υποβολή αιτήσεων. Τα οφέλη για τα νοικοκυριά από την αντικατάσταση έως και τριών παλιών συσκευών, κλιματιστικών, ψυγείων και καταψυκτικών, θα είναι πολύ σημαντικά. Υπολογίζουμε ότι η μέση επίσης εξοκονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας θα κυμανθεί από 25% έως 40%. Δικαιώματα συμμετοχής έχουν όλα τα νοικοκυριά, ωστόσο, όπως και στο «Εξοκονομώ 2021», θα δοθεί προτεραιότητα στους πιο ευάλωτους συμπολίτες μας. Για τον λόγο αυτόν, θα ισχύσουν εισοδηματικά και κοινωνικά κριτήρια και θα ληφθεί ειδικά μέριμνα για μονογονεϊκές οικογένειες, ΑμεΑ και πολύτεκνους. Η επιδότηση ξεκινά από 35% και θα φτάνει έως το 50% της τιμής των ηλεκτρικών συσκευών που θα αντικατασταθούν. Για να περιορίσουμε τη γραφειοκρατία και την τολαιουργία των πολιτών, η ψηφιακή πλατφόρμα του «Ανακυκλώω-Αλλάζω Συσκευές» θα συνδέεται με τον ΕΦΚΑ και την ΑΑΔΕ, προκειμένου να χορηγούνται όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά με το πάτημα ενός κουμπιού. Εως 220.000 νοικοκυριά μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί με 150 εκατ. ευρώ από το ΕΣΠΑ. Οι δικαιούχοι θα λάβουν ένα ειδικό κουπόνι μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας που θα πρέπει να προσκομίσουν στο κατάστημα ηλεκτρικών ειδών από το οποίο θα κάνουν τις αγορές τους. Βασική προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι η ανακύκλωση των παλιών συσκευών. Τα καταστήματα από τα οποία θα αγοράζονται τις νέες συσκευές οι πολίτες θα έχουν την ευθύνη για την παράδοση των παλιών συσκευών που θα ανακυκλωθούν.

Στο στόχαστρο εικονικές δωρεές και γονικές παροχές

Η Εφορία βγάζει στη σέντρα «δωρητές» ή γονείς που έκαναν μεταφορές χρημάτων εκτός τραπεζικού συστήματος

Του
ΣΤΕΛΙΟΥ
ΚΡΑΛΟΓΛΟΥ

Χρήματα κρυμμένα κάτω από το στρώμα που διακινούνται μεταξύ συγγενών για να αποφύγουν την Εφορία και εικονικές δωρεές που υποκρίπτον φοροδιαφυγή έχει βάλει στο στόχαστρο η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ). Οι ελεγκτές της ΑΑΔΕ έχουν εντοπίσει πολλές περιπτώσεις αφορολόγητων συναλλαγών με το νέο και ευνοϊκότερο καθεστώς χρηματικών γονικών παροχών, όπου η μεταφορά δεν έγινε μέσω του τραπεζικού συστήματος. Οι εφοριακοί θεωρούν ότι πίσω από αυτές τις συναλλαγές είτε διακινείται μαύρο χρήμα, είτε κάποια περιέργη... χρηματοδότηση που καπιλεύεται το αφορολόγητο καθεστώς της πρώτης κατοικίας των νέων!

Επίσης, σε πολλές φορολογικές δηλώσεις εντοπίστηκαν και δωρεές που δεν έγιναν ποτέ, αλλά τις επικαλούνται (χωρίς καν δικαιολογητικά) οι «δωρητές» είτε για να καλύψουν κάποιο τεκμήριο είτε απλώς για να γλιτώσουν φόρο εισοδήματος.

Και στις δύο οι φορολογούμενοι θα κληθούν να προσκομίσουν τα αναγκαία παραστατικά για να αποδείξουν ότι η γονική παροχή ή η δωρεά είναι νομότυπη, αλλιώς θα τους επιβληθούν βαριές ποινές και πρόστιμα. Ειδικότερα, η Εφορία βγάζει στη σέντρα:

- Φορολογούμενους που υπέβαλαν στη ΔΟΥ με mail τη δήλωση χρηματικής γονικής παροχής χωρίς να φαίνεται ότι η μεταβίβαση των χρημάτων έχει πραγματοποιηθεί μέσω τραπεζικών λογαριασμών. Από την 1η Οκτωβρίου του 2021 που ενεργοποιήθηκε το αφορολόγητο όριο των 800.000 ευρώ για γονικές παροχές και δωρεές σε συγγενείς της α' κατηγορίας (γονείς, παιδιά, σύζυγοι, παππούδες, γιαγιάδες, εγγόνια), χιλιάδες φορολογούμενοι έπεισαν να υποβάλουν δηλώσεις δωρίζοντας στα παιδιά τους, στα εγγόνια τους ή στους γονείς τους χρηματικά ποσά και γλιτώνοντας σημαντικά ποσά φόρων. Όσοι δεν έχουν υποβάλει με τη δήλωση το παραστατικό της τράπεζας που αποδεικνύει ότι η μεταφορά των χρημάτων έγινε μέσω τραπεζικού λογαριασμού θα κληθούν να το προσκομίσουν. Στις περιπτώσεις όπου αποδεικνύει ότι η μεταβίβαση των χρημάτων δεν έχει γίνει μέσω τραπεζικού λογαριασμού, αλλά με μετρητά «που υπήρχαν σε σεντούκια, συρτάρια στρώματα» κ.λπ., οι φορολογούμενοι θα έρθουν αντιμέτωποι με την επιβολή φόρου 10% από το πρώτο ευρώ.

- Δωρεές χρηματικών ποσών που δεν δικαιολογούνται από τα εισοδήματα των φορολογουμένων. Πρόκειται συνήθως για δωρεές σε συγγενείς α' βαθμού. Τα ποσά όμως που δωρίζονται θεωρούνται τεκμήρια, π.χ., για τους γονείς και σε περίπτωση όπου δεν δικαιολογούνται από εισοδήματα ή έσοδά τους, τότε επιβάλλεται φόρος στο σύνολό τους.

- Εικονικές δωρεές σε διάφορους φορείς, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου (ιερούς ναούς, κοινωφελή ιδρύματα κ.λπ.) με στόχο τη μείωση του φόρου εισοδήματος.

Στο επίκεντρο των ελέγχων βρίσκονται φορολογικές δηλώσεις με δωρεές μεγάλων χρηματικών ποσών αλλά και μικρότερα ποσά με πολλούς αποδέκτες. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, ο φόρος εισοδήματος μειώνεται κατά 10% ή 20% επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς, εφόσον αυτές υπερβαίνουν τα 100 ευρώ, ενώ το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% του φορολογητέου εισοδήματος. Για να γίνουν δεκτές οι δωρεές χρημάτων σε διάφορους φορείς, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου, απαιτούνται δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν τη συναλλαγή. Ωστόσο, λόγω της ηλεκτρονικής υποβολής των φορολογικών δηλώσεων και της μη προσκόμισης δικαιολογητικών στην Εφορία, ορισμένοι φορολογούμενοι δηλώνουν ότι έκαναν δωρεές παίρνοντας το ρίσκο ότι μπορεί και να μην ελεγχθούν.

Για την απόδειξη της καταβολής του ποσού των δωρεών χρηματικών ποσών απαιτούνται τα ακόλουθα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά:

- Γραμμάτιο είσπραξης του ποσού της δωρεάς, το οποίο εκδίδεται από το πιστωτικό ίδρυμα όπου υφίσταται ειδικός λογαριασμός του νομικού προσώπου για τον σκοπό αυτό και θα πρέπει να αναφέρεται τα στοιχεία του δωρητή και δωρεοδόχου, το ποσό της δωρεάς αριθμητικά και ολογράφως, την ημερομηνία κατάθεσής του και την υπογραφή του δωρητή κατά περίπτωση.

- Βεβαίωση ή αντίγραφο της οικείας πράξης του νόμιμου εκπροσώπου του δωρεοδόχου από την οποία να προκύπτουν η αποδοχή της δωρεάς και η καταχώρηση του ποσού αυτής στα επίσημα βιβλία του δωρεοδόχου.

- Σε περίπτωση δωρεάς χρηματικών ποσών με όρο, απαιτείται βεβαίωση του νόμιμου εκπροσώπου του δωρεοδόχου από την οποία να προκύπτει το ύψος του καθαρού προϊόντος που περιέρχεται στον δωρεοδόχο.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Συνέδριο εθνικής αφύπνισης

Τοι Θ. ΜΩΡΙΑΤΗ & Κ. ΧΕΛΙΔΩΝΗ
politiki@realnews.gr

Το πιο σύνθετο πρόβλημα για την Ελλάδα

Στις δράσεις και στις λύσεις που απαιτούνται εστίασαν οι ομιλητές του Συνεδρίου «Δημογραφικό 2022 - Η μεγάλη πρόκληση»

Τη σημασία της ανεύρεσης μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων λύσεων και υποδομών για την αντιμετώπιση των δημογραφικών ζητημάτων ανέδειξαν οι εργασίες του Συνεδρίου «Δημογραφικό 2022 - Η μεγάλη πρόκληση», που συνδιοργάνωσαν η Next is Now και η Dome Consulting. Ένα Συνέδριο που, σύμφωνα με τους συμμετέχοντες-ειδικούς επιστήμονες και υψηλόβαθμα στελέχη της ελληνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής σκηνής- εστίασε σε ένα από τα μείζονα προβλήματα στη σύγχρονη Ελλάδα και στην Ευρώπη. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Ελλάδα μειώνεται σε πληθυσμιακό μέγεθος κατά 450.000 άτομα κάθε δεκαετία, όπως ανέφερε στον χαιρετισμό του ο εκδότης-διευθυντής της Realnews, Νίκος Χατζηνικολάου, ο οποίος στάθηκε στο τέρτοιο πρόβλημα του δημογραφικού τονίζοντας ότι τα τελευταία χρόνια η επιστημονική κοινότητα κρούει με ολοένα και μεγαλύτερη ένταση τον κώδωνα του κινδύνου για τη γήρανση του πληθυσμού της χώρας και την άρση του φαινομένου της **υπογεννητικότητας**.

«Σύμφωνα με την απογραφή που διενήργησε η Ελληνική Στατιστική Αρχή το 2021, ο πληθυσμός στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στα 10,679 εκατ. και οι επιστήμονες εκτιμούν ότι σε 30 χρόνια από σήμερα θα έχει υποχωρήσει κάτω από το όριο των 9 εκατ. Και τότε, το 36% των κατοίκων της Ελλάδας θα είναι άνω των 65 ετών», επισήμανε ο Ν. Χατζηνικολάου.

Το μέγεθος του προβλήματος και την ανάγκη εξεύρεσης λύσεων ανέδειξε στην ομιλία του και ο διευθύνων σύμβουλος της Eurobank Φωκίων Καραβίας, ο οποίος εξέφρασε τη δέσμευση της Eurobank για την ανάληψη πρόσθετων πρωτοβουλιών μεγάλης κλίμακας και αντιμετώπισης του δημογραφικού ζητήματος. «Το δημογραφικό βρίσκεται στο επίκεντρο όλων των οικονομικών, κοινωνικών αλλά και εθνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει μακροπρόθεσμα η Ελλάδα», σημείωσε χαρακτηριστικά. «Πιστεύουμε ότι μεγάλοι και ισχυροί οργανισμοί, με ευρύ κοινωνικό αποτύπωμα, οφείλουν να κοιτάζουν πέρα από τη συγκυρία και πέρα από την άμεση δραστηριότητά τους. Οφείλουμε, δηλαδή, να λειτουργούμε με αίσθημα ευθύνης και να συμβάλλουμε στην ανάπτυξη και -στο μέτρο του δυνατού- στην αντιμετώπιση των βαθύτερων και πιο σύνθετων προβλημάτων για τη χώρα και την κοινωνία», ανέφερε ο Φ. Καραβίας, υπογραμμίζοντας ότι η βάση για την αντιμετώπιση δύσκολων κοινωνικών ζητημάτων είναι η κατανόησή τους.

«Από το 2021 δεσμευτήκαμε και αναπτύσαμε σειρά σημαντικών δραστηριοτήτων, ειδικά σε ακριτικά μέρη της χώρας μας», είπε, ενώ αναφέρθηκε στις δράσεις της Eurobank που εκτείνονται στα ανατολικά σύνορά μας, από τον Εβρο, τα νησιά του βορειοανατολικού Αιγαίου, έως τα Δωδεκάνησα και το Καστελόριζο. «Η ευρεία αποδοχή και η ένθερμη ανταπόκριση από τις τοπικές κοινωνίες μας δίνει κίνητρο», σημείωσε ο κ. Καραβίας και τόνισε ότι το δημογραφικό αποτελεί τη σημαντικότερη κοινωνική και οικονομική πρόκληση της χώρας μας. «Κρίνουμε ότι κεντρικό συστατικό στοιχείο μιας πρωτοβουλίας αποτελεί η εκπόνηση μιας σημαντικής μελέτης που θα εντοπίζει το πρόβλημα αλλά και θα προτείνει ουσιαστικές λύσεις» επισήμανε, προλογίζοντας την παρουσίαση της νέας μελέτης του IOBE για το δημογραφικό, την οποία και υποστήριξε η Eurobank.

Τη μελέτη του IOBE για το δημογραφικό παρουσίασε ο γενικός διευθυντής του Ιδρύματος και καθηγητής Οικονομικών ΟΠΑ, Νίκος Βέτσας, στο πλαίσιο του Συνεδρίου «Δημογραφικό 2022 - Η μεγάλη πρόκληση». Ο κ. Βέτσας τό-

νισε ότι το δημογραφικό είναι ένα πρόβλημα που προσφέρεται για «όλων των ειδών τις παρεξηγήσεις», εξηγώντας ότι δεν πρέπει οι κοινωνικές ομάδες να εναντιώνονται και να δακτυλοδεικτούν η μία την άλλη. «Ούτε αυτοί που δεν κάνουν παιδιά, ούτε αυτοί που μεγαλώνουν και ζουν για πολλά χρόνια», όπως σημείωσε. Υπογράμμισε ότι το δημογραφικό είναι ένα πρόβλημα δεκαετιών, επιστημονίζοντας την ανάγκη για δράσεις «εξορρόπησης των δεδομένων του προβλήματος».

«Υπάρχουν δράσεις που μπορούν να γίνουν, απλώς αυτές θα έχουν επίωση μετά από 20-30 χρόνια. Εδώ έχει σημασία να υπάρχουν δράσεις που θα αρχίσουν να δουλεύουν από τώρα και θα έχουν αποτέλεσμα σε βάθος χρόνου», σημείωσε. Τα δεδομένα που προέκυψαν από τη μελέτη του IOBE έχουν τριπλό σκοπό. Πρώτον, να αποτυπώσουν το πρόβλημα μέσω της παρουσίας των δημογραφικών τάσεων και

ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ για το δημογραφικό παρουσίασε ο γενικός διευθυντής του IOBE και καθηγητής Οικονομικών ΟΠΑ, Νίκος Βέτσας

προοπτικών στην Ελλάδα. Δεύτερον, να παρουσιάσουν αναλυτικά τις διάφορες επιπτώσεις και τις προκλήσεις της γήρανσης σε βασικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Τρίτον, να διατυπώσουν προτάσεις πολιτικής με στόχο την προσαρμογή στη νέα πραγματικότητα, την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αναδύονται και, εντέλει, την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Στα ευρήματα της μελέτης αποτυπώνονται οι δημογραφικές μεταβολές και προβλέψεις. Σύμφωνα με τα στοιχεία του IOBE, ο πληθυσμός της χώρας μειώθηκε κατά 441.000 (-4,0%) την περίοδο 2011-2021. Σε αυτή την εξέλιξη συνεισέφερε η σημαντική άνοδος των μεταναστευτικών εκροών κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης, ωστόσο οι γεννήσεις στην Ελλάδα υποχωρούν ήδη από τα τέλη της δεκαετίας 1960 και 1970. Αυτό που κάνει ιδιαίτερη αίσθηση και αποτυπώνει το μέγεθος του προβλήματος είναι ότι, σύμφωνα με το IOBE, στο πιο

«ΑΠΟ ΤΟ 2021 δεσμευτήκαμε και αναπτύσαμε σειρά σημαντικών δραστηριοτήτων, ειδικά σε ακριτικά μέρη της χώρας μας», τόνισε για το δημογραφικό ο διευθύνων σύμβουλος της Eurobank, Φωκίων Καραβίας

Συνέδριο εθνικής αφύπνισης

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

αισιόδοξο σενάριο (υψηλής μετανάστευσης), ο πληθυσμός θα μειωθεί μεταξύ του 2022 και του 2100 κατά 16% σε 8,9 εκατομμύρια, ενώ η συρρίκνωση του πληθυσμού αναμένεται να είναι της τάξεως του 45% σε περίπτωση μηδενικών μεταναστευτικών ροών (σε 5,7 εκατομμύρια το 2100).

Το φλέγον ζήτημα του δημογραφικού συζητήθηκε κατά τη διάρκεια όλων των θεματικών ενοτήτων του Συνεδρίου στις οποίες συμμετείχαν καθηγητές, αναλυτές και πολιτικοί.

Εγγραφές

Η υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, Νίκη Κεραμέως, χαρακτήρισε το δημογραφικό «βραδυφλεγής βόμβα», περιγράφοντας ότι τα τελευταία πέντε χρόνια οι εγγραφές στην Α' Δημοτικού έχουν μειωθεί κατά 16,5%-17%. Βασικά αίτια είναι η **υπογεννητικότητα**, αλλά και το «μεταναστευτικό ισοζύγιο» με το «brain drain και το brain gain». «Η υποστήριξη της οικογένειας είναι πολύ σημαντική για την αντιμετώπιση του δημογραφικού», τόνισε η Ν. Κεραμέως, αναφερόμενη σε ρυθμίσεις που θεσπίστηκαν «για υπηρεσίες, οι οποίες παρέχονται από ιδιωτικούς φορείς και τώρα ενσωματώνονται στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα». «Η παρατεταμένη δημογραφική κρίση σε μεγάλο βαθμό είναι και αποτέλεσμα της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης στη χώρα μας», δήλωσε η υφυπουργός Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, **Δάμνα Μικαηλίδου**, επισημαίνοντας ότι ο τρόπος για να αντιμετωπιστεί το αυξημένο ζήτημα είναι διττός: είτε απευθεί-

μείωση

Ο συντελεστής γονιμότητας, όπως αναφέρεται στη μελέτη του ΙΟΒΕ, έχει υποχωρήσει σε κάτω από 1,5 μονάδα (επίπεδο που δεν αρκεί για την αναπλήρωση του πληθυσμού) ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 1980, από 2,1-2,5 μονάδες τις δεκαετίες 1960 και 1970

ας μέσω οικονομικής ενίσχυσης του νοικοκυριού, είτε μέσω παροχής υπηρεσιών, που απελευθερώνει τον χρόνο της οικογένειας, αυξάνοντας τον χρόνο και τον χώρο που έχουν ώστε να κάνουν οτιδήποτε θελήσουν τα μέλη της.

Ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου **Νότης Μπαρτζίκης** στάθηκε στο μεταναστευτικό ζήτημα, τονίζοντας τη μεγάλη ανάγκη των δυτικών κοινωνιών για εργατικά χέρια. «Σίγουρα η στάση της κυβέρνησης απέναντι στην παράνομη μετανάστευση είναι ίδια. Δεν μπορούν οι λαθροδιακινητές να επιλέξουν ποιος θα μπει στη χώρα μας», ανέφερε χαρακτηριστικά. «Πρέπει να ανοίξουμε νόμιμες διόδους γιατί έχουμε αντικειμενικές ανάγκες», σημείωσε. Ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου τόνισε ότι η Ελλάδα έχει δώσει σημαντικά φορολογικά κίνητρα «ακόμα και σε Ευρωπαίους συνταξοφύλους», ενώ πρέπει να δοθεί η κατάλληλη στήριξη στις ελληνικές οικογένειες. «Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι μελλοντικά ένα μέρος του δημογραφικού ζητήματος θα καλυφθεί από το μεταναστευτικό», δήλωσε, μεταξύ άλλων, ο υφυπουργός Κοινωνικής Ασφάλισης, καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών ΟΠΑ, **Παναγιώτης Τσακλόγλου**, ενώ για το θέμα των νέων Ελλήνων αλλά και τις πολιτικές που υιοθετούνται τόνισε ότι «οκοφός είναι τα παιδιά μας να γίνουν παραγωγικά και να μείνουν στη χώρα μας».

Από την πλευρά του, ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Βορείου Τομέα Αθηνών, τομεάρχης Εσωτερικών, **Κώστας Ζαχαριάδης** ξεκαθάρισε ότι «δεν πρέπει να βάλουμε στενά κομματικά γυαλιά στο ζήτημα του δημογραφικού». Παράλληλα, προσέθεσε ότι όλοι καταλαβαίνουμε ότι χωρίς να συμβάλει και το μεταναστευτικό ισοζύγιο δεν μπορεί να επιλυθεί το δημογραφικό. «Χρειάζεται μια διαφορετική πολιτική και διαφορετικό αναπτυξιακό μοντέλο. Δεν υπάρχει η δυνατότητα μιας πιο αξιοπρεπούς ζωής στα χωριά. Επίσης λέμε να αντιστραφεί το brain drain, αλλά δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες τομές», σημείωσε ο Κ. Ζαχαριάδης. Την προτεραιότητα που δίνει η διοίκηση της Περιφέρειας

Αττικής στη στήριξη των οικογενειών, με έμφαση στις **πολύτεκες** μέσω της αξιοποίησης σημαντικών χρηματοδοτικών εργαλείων για στοχευμένες δράσεις, ανέδειξε ο περιφερειάρχης Αττικής, **Γιώργος Πατούλης**. «Το κράτος πρέπει να δώσει περισσότερες αρμοδιότητες στους δήμους και στις περιφέρειες για να λαμβάνουν μέτρα υποστήριξης των οικονομικά ασθενέστερων σε τοπικό επίπεδο», τόνισε.

Ο επικεφαλής οικονομικός σύμβουλος Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού, **Αλέξης Πατέλης**, επισήμανε ότι «προφανώς το θέμα των γεννήσεων και των θανάτων είναι πολύ σημαντικό», τονίζοντας ότι οι γεννήσεις έχουν μειωθεί σημαντικά. Παράλληλα, ανέφερε ότι εάν το θέμα του δημογραφικού το προσεγγίσουμε καθαρά από οικονομική διάσταση, τότε μείζον ζήτημα είναι το θέμα της εργασίας. «Μόλις το 37% του πληθυσμού εργάζεται σήμερα στην Ελλάδα», προσέθεσε, επισημαίνοντας ότι θα πρέπει η κάθε κυβερνητική πολιτική να βοηθά στο να μεγαλώσει αυτό το ποσοστό. Στην ίδια κατεύθυνση εξέφρασε την ανησυχία του και για την απασχόληση των γυναικών (η Ελλάδα έχει το χαμηλότερο ποσοστό στην Ε.Ε.), τονίζοντας την ανάγκη για πολιτικές που ενθαρρύνουν τις γυναίκες να μπου στην αγορά εργασίας αλλά και για να προαχθούν οι ίσες ευκαιρίες.

Στις συζητήσεις επίσης συμμετείχαν ο υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων **Μαρία Συμεγγέλα**, ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Παπαστράτος και επικεφαλής της νοτιοανατολικής Ευρώπης για τη Philip Morris International **Χρήστος Χαρπαντιδής**, ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Accenture Greece **Δρ. Κυριάκος Σαμπατακάκης**, η διδάσκουσα του Πανεπιστημίου και αντιπρόεδρος των Γυναικών του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος **Δρ Ζέφη Δημάδα**, η καθηγήτρια Οικονομικής Δημογραφίας στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο **Αλεξάνδρα Τραγάκη**, η αναπληρώτρια καθηγήτρια Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο Κρήτης **Βάλια Αραπάνου**, ο γενικός διευθυντής Ινστιτούτου Εργασίας ΓΣΕΕ, PhD **Χρήστος Γούλας**, ο καθηγητής Δημογραφίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας **Βύρων Κοτζαμάνης** ο Δρ. Δημογραφίας, ερευνητής ΕΚΚΕ **Παύλος Μπαλιός**, η πρόεδρος και Συνδύτρια της Women Act **Μαίη Ζαννή**, η Co-founder της Dome Consulting Firm & Communication Expert, **Μαριάννα Πυργιώτη** και η δημοσιογράφος **Κάτια Μακρή**. Πλατινένιος Χορηγός του Συνεδρίου ήταν η Eurobank, Ασημένιοι Χορηγοί η Παπαστράτος και η Accenture και Χορηγοί ο ΑΔΜΗΕ, ο ΟΤΕ και η ΔΕΛΤΑ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ και διευθύνων σύμβουλος της Παπαστράτος και επικεφαλής της νοτιοανατολικής Ευρώπης για τη Philip Morris International **Χρήστος Χαρπαντιδής** και ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Accenture Greece **Δρ. Κυριάκος Σαμπατακάκης** παρουσίασαν λύσεις προκειμένου να συνδράμει ο ιδιωτικός τομέας στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος

H CO-FOUNDER της Dome Consulting Firm & Communication Expert, **Μαριάννα Πυργιώτη**

ΚΗΦΙΣΙΑΣ 215

Άμεση λήψη μέτρων

Ο πληθυσμός της χώρας μας μειώνεται από το 2011 και έχει συρρικνωθεί κατά περίπου 450.000 έκτοτε, μετά από δεκαετίες αύξησης. Σε αυτή την εξέλιξη συνέβαλε η σημαντική άνοδος των μεταναστευτικών εκρμών κατά την οικονομική κρίση, ωστόσο το βασικό και μακροχρόνιο ζήτημα είναι η υποχώρηση των γεννήσεων. Η γονιμότητα μειώνεται ήδη από το 1980 και έχει υποχωρήσει κάτω από 1,5 μονάδα από τα τέλη εκείνης της δεκαετίας, ενώ ήταν στις 2,1-2,5 πρωτότερα. Τα αρνητικά φυσικά και μεταναστευτικά ισοζύγια, μαζί με τη σημαντική αύξηση του προσδόκιμου ζωής, οδηγούν και σε συνεχή αύξηση της μέσης ηλικίας στον πληθυσμό. Αυτή είναι πιο έντονη σε ορισμένες περιφέρειες της χώρας.

Η ΜΕΙΩΣΗ και η γήρανση του πληθυσμού θα συνεχιστούν. Τα επόμενα 25 χρόνια, η τάση στον πληθυσμό σε μικρό βαθμό μόνο μπορεί να επηρεαστεί από πολιτικές που θα εφαρμοστούν και αυτό ισχύει ιδίως για το εργατικό δυναμικό, εφόσον παιδιά που θα γεννηθούν αύριο θα συνεισφέρουν στην εργασία μετά από δύο δεκαετίες τουλάχιστον. Αυτό δεν σημαίνει πως δεν χρειάζονται παρεμβάσεις πολιτικής, κάθε άλλο. Τέτοιες μπορούν και πρέπει, αφενός, να βοηθήσουν στην προσαρμογή στις εξελίξεις της νέας πραγματικότητας. Αφετέρου, να μετριάσουν σε έναν βαθμό τη δυναμική. Σχετικά, από πάνω από 11 εκατ. το 2010, ο πληθυσμός το 2050 αναμένεται να έχει εύρος από ελάχιστο 9 εκατ. έως μέγιστο 9,5 εκατ.

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ πολιτικών έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία μακροχρόνια. Στο σενάριο βάσης των προβολών, ο πληθυσμός της Ελλάδας υποχωρεί έντονα στα 8,1 εκατ. το 2100. Μια μείωση του πληθυσμού, δηλαδή, κατά 2,5 εκατ. άτομα, ή 24% σε σχέση με το 2021, πολύ πιο ραγδαία από της ευρωζώνης συνολικά, όπου αναμένεται μείωση μόνο 4,2%. Ομως, από το 2050 η εξέλιξη παρουσιάζει ιδιαίτερα μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ εναλλακτικών σεναρίων. Στο πιο αισιόδοξο, ο πληθυσμός μειώνεται έως το 2100 κατά 16% σε 8,9 εκατ., ενώ η συρρίκνωση θα ήταν 45%, σε περίπτωση μηδενικών μεταναστευτικών ροών, σε 5,7 εκατ.

Η ΒΑΣΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ που εμφανίζεται είναι ότι μειώνεται το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, ενώ αυξάνονται το ποσοστό του ανενεργού και η εξάρτηση του δεύτερου από το πρώτο. Ως αποτέλεσμα, τα έσοδα από φόρους και εισφορές θα βαίνουν μειούμενα και οι κοινωνικές δαπάνες θα αυξάνονται. Πολύ σημαντι-

γράφει

ο ΝΙΚΟΣ ΒΕΤΤΑΣ*

*Γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ, καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

“ Καθώς απαιτούνται συστηματικός σχεδιασμός και προσαρμογή σε πολλούς τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, ο δημόσιος διάλογος με σκοπό συναινέσεις, αληθιά και τελικά τις δράσεις, χωρίς καθυστέρηση είναι εξαιρετικής σημασίας ”

Δημογραφικές προκλήσεις και απαντήσεις

κές είναι και οι κοινωνικές προκλήσεις από τη γήρανση του πληθυσμού. Οι σαρωτικές αλλαγές στη δομή των οικογενειών σημαίνουν πως στο μέλλον θα υπάρχουν πολλοί περισσότεροι άνθρωποι που θα ζουν μόνοι σε μεγαλύτερη ηλικία, έχοντας ανάγκη από βοήθεια και στήριξη.

ΜΕ ΑΥΤΑ τα δεδομένα, απαιτείται η άμεση λήψη μέτρων πολιτικής για τον μετριασμό των δημογραφικών μεταβολών μακροπρόθεσμα και για την προσαρμογή βασικών τομέων μεσοπρόθεσμα. Αυτά συνδυαστικά μπορούν να αμβλύνουν τη μείωση τόσο του φυσικού όσο και του μεταναστευτικού ισοζυγίου και να αυξήσουν την ευημερία στη χώρα.

ΚΡΙΣΙΜΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ είναι παρεμβάσεις που θα υποστηρίξουν τη συμμετοχή των γυναικών στην εργασία, ζήτημα στο οποίο υπάρχει διαχρονικό έλλειμμα, χωρίς αυτές

να καλούνται να επιλέξουν διαζευκτικά ανάμεσα στην εργασία και στο να έχουν παιδιά. Η καθολική πρόσβαση σε ένα υψηλής ποιότητας σύστημα βρεφονηπιακής φροντίδας και προσχολικής αγωγής είναι προτεραιότητα, αλλά το πλέγμα μέτρων είναι ευρύτερο. Στο συνταξιοδοτικό, είναι σκόπιμη η ενίσχυση κεφαλαιοοικονομικών πυλώνων, κυρίως για να ενισχυθούν τα κίνητρα για επίσημη εργασία σε όλο τον εργασιακό βίο, να διευκολυνθεί η φορητότητα για προσέλκυση εργαζομένων από το εξωτερικό και να υπάρξει διευκόλυνση της εργασίας, δούν το επιλέγουν, και μετά τη συνταξιοδότηση.

ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ, χρειάζεται στροφή σε πρόληψη, πρωτοβάθμια περίθαλψη και ένα σύστημα μακροχρόνιας φροντίδας. Στην εκπαίδευση, αναμένεται σημαντική μείωση του μαθητικού και φοιτητικού πληθυσμού. Παράλληλα, υπάρχει ανάγκη για βελτίωση της ποιότητας του συστήματος συνολικά. Η προσέλκυση αλλοδαπών μέσω της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ειδικότερα, όπως και της έρευνας, αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία, ενώ γενικότερα η σταδιακή προσέλκυση και η αποτελεσματική ενσωμάτωση μεταναστών είναι κομβικής σημασίας.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ όπως αυτές -και άλλες- αναλύονται σε νέα μελέτη του ΙΟΒΕ, με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής, στο πλαίσιο ευρύτερης πρωτοβουλίας της για το δημογραφικό. Το ζήτημα είναι κρίσιμης σημασίας για τη χώρα και, καθώς απαιτούνται συστηματικός σχεδιασμός και προσαρμογή σε πολλούς τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, ο δημόσιος διάλογος με σκοπό συναινέσεις, αλλά και τελικά τις δράσεις, χωρίς καθυστέρηση είναι εξαιρετικής σημασίας.

Γεωργία Άντζ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Συνέδριο εθνικής αφύπνισης

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
p.galiatsatos@realnews.gr

Τολμηρή παρέμβαση Μητσοτάκη για το δημογραφικό

Ο πρωθυπουργός αναφέρθηκε διεξοδικά στις δράσεις και στον σχεδιασμό της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση του προβλήματος

Τολμηρή παρέμβαση για το δημογραφικό πραγματοποιήσε ο Κυριάκος Μητσοτάκης, επισημαίνοντας την αναγκαιότητα της ένταξης των νόμιμων μεταναστών στην ελληνική κοινωνία. Στο Συνέδριο εθνικής αφύπνισης με θέμα «Δημογραφικό 2022 - Η μεγάλη πρόκληση», που διοργάνωσαν η Next is Now και η Dome Consulting. Στην ομιλία του, ο πρωθυπουργός αναφέρθηκε διεξοδικά στις δράσεις που ήδη υλοποιεί η κυβέρνηση του για την αντιμετώπιση του προβλήματος (αναστροφή του brain drain μέσω μειωμένων φορολογιών και κινήτρων επαναπατριsmού, ενίσχυση με 2.000 ευρώ κάθε νέα γέννηση και αφορολόγητο 1.000 ευρώ για κάθε παιδί, επιδοτούμενη γονική άδεια τεσσάρων μηνών και για τους δύο γονείς, διαμόρφωση χώρων φύλαξης βρεφών στους χώρους των επιχειρήσεων αλλά και πιλοτική εφαρμογή θεσμών, όπως οι «νταντάδες της γειτονιάς», που θα διευκολύνουν τις εργαζόμενες μητέρες να πάρουν την απόφαση να αποκτήσουν και άλλο παιδί). Ταυτόχρονα, ανακοίνωσε τέσσερα νέα μέτρα: τον εκουχρονισμό του πλαισίου για την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, την εξασφάλιση προσιτής στέγης για νέα ζευγάρια, την επέκταση των παιδικών σταθμών αλλά και των δημοτικών έως τις 6 το απόγευμα, ώστε να περιλαμβάνουν και τη μελέτη των παιδιών, καθώς και τη στελέχωση των μονάδων Υγείας με γυναικολόγους και παιδίατρος.

Ωρολογιακή βόμβα

«Ευχαριστώ για την πρόσκληση και για την ευκαιρία που μου δίνετε να αναφερθώ σε ένα ζήτημα το οποίο είναι κρίσιμο για το σήμερα, αλλά είναι εκρηκτικό για το αύριο. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο ότι όλοι οι εμπειρογνώμονες προειδοποιούν για την “ωρολογιακή βόμβα” του δημογραφικού προβλήματος. Είναι μια βόμβα που καλούμαστε να απενεργοποιήσουμε εγκαίρως και με μεθοδικές κινήσεις ώστε οι δικαιολογημένες ανησυχίες να μετατραπούν σε στοχευμένες πρωτοβουλίες που θα εκδηλωθούν σε βάθος χρόνου.

Κατ’ αρχάς, να επισημάνω ότι το φαινόμενο, το οποίο θα έχετε την ευκαιρία να συζητήσετε στη συνέχεια του Συνεδρίου, δεν είναι ένα αμalgώ ελληνικό φαινόμενο. Πολυορκεί σχεδόν όλες τις ευρωπαϊκές χώρες -θα έλεγα τις περι-

Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης με τον εκδότη της Realnews Νίκο Χατζηνικολάου, που συντόνισε το Συνέδριο

σσότερες, όχι όλες - τις περισσότερες δυτικές κοινωνίες με υψηλό επίπεδο διαβίωσης. Ενώ, στον αντίποδα, στον αναπτυσσόμενο κόσμο έχουμε το ανάποδο πρόβλημα. Εκεί διαγράφεται ο κίνδυνος του υπερπληθυσμού, με έκρηξη των γεννήσεων, η οποία συνεχίζει να καταγράφεται σε πνεύρους όπως π.χ. η Αφρική. Πρόκειται για μια αντιφατική πικρή της παγκόσμιας πραγματικότητας, η οποία συνδέεται και με πολέμους και με τη μετανάστευση και με την κλιματική κρίση. Ηδη, μάλιστα, ο αντίκτυπος ξημερνά τα σύνορα και καθίσταται παράμετρος της ίδιας της κοινωνικής συνοχής κάθε κράτους. Έχει ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον ότι σε μια πρόσφατη έρευνα που διάβασα, της διαNEOς, το θέμα του δημογραφικού κατατάσσεται στην πρώτη θέση των μακροπρόθεσμων απειλών για την πατρίδα μας. Είναι πάνω από τα ελληνοτουρκικά, είναι πάνω και από την οικονομία. Ετσι, ένα υπαρκτό ζήτημα, το οποίο για δεκαετίες ολόκληρες δρούσε στο υπογάστριο της καθημερινότητας, εισβάλλει τώρα ως επείγουσα πολιτική προτεραιότητα ορμηκικά και καλώς θα έλεγα - στον δημόσιο διάλογο. Αυτός, άλλωστε, είναι και ο λόγος που έχω καλέσει επανειλημμένα όλα τα κόμματα του Κοινοβουλίου σε μια διακομματική συνεργασία, γιατί, αν όλοι συμφωνούμε ότι πρόκειται για ένα κοινό πρόβλημα, τότε κοινή

πρέπει να είναι και η αντιμετώπισή του. Και η πιο φλέγουσα διάσταση του ζητήματος -όπως είπατε και στην εισαγωγή σας- δεν είναι προφανώς η θέση κάποιων ακροαίων ότι τάχα θα εξαφανιστεί το ελληνικό έθνος. Αυτό έχει αποδείξει για πολλούς αιώνες τώρα ότι και αντίχει και ανανεώνεται και εμπλουτίζεται. Ο πρώτος και ο μεγαλύτερος κίνδυνος είναι οικονομικός και κοινωνικός. Είναι η μείωση των οικονομικά ενεργών πολιτών. Οι μεγάλες προκλήσεις της γήρανσης του πληθυσμού για το ασφαλιστικό μας σύστημα, για το σύστημα Υγείας. Τα βάρη αυτά δεν μπορούν να διατηρηθούν αντίρροπα, επί μεγάλο διάστημα, χωρίς να απειληθεί η σταθερότητα της ίδιας της κοινωνίας. Αρκεί η ανάγνωση των σχετικών δεδομένων -και κυρίως των προβλέψεων που κάνουν οι ειδικοί- για να αναδειχθεί το μέγεθος της πρόκλησης. Εδώ και μια δεκαετία, από το 2011, ο πληθυσμός της χώρας μας μειώνεται. Τα τελευταία χρόνια, οι γεννήσεις υπολείπονται σημαντικά των θανάτων. Ενώ στη διάρκεια της δύσκολης δεκαετίας της οικονομικής κρίσης η μείωση των Ελλήνων υπολογίζεται σε 450.000 άτομα. Αυτός ο αριθμός αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στο αρνητικό ισοζύγιο γεννήσεων-απολαίων. Θυμίζω ότι οι δημογράφοι μάς υποδεικνύουν ότι, για να κρατηθεί σταθερός ο πληθυσμός μιας χώρας

Συνέδριο εθνικής αφύπνισης

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ρας, ο μέσος αριθμός γεννήσεων πρέπει να είναι περίπου στο 2,1%. Εμείς είμαστε λίγο κάτω από το 1,4%.

Ειδικά η διάσπαση της γήρανης πιστεύω ότι αξίζει να επισημανθεί ξεχωριστά. Προσέξτε, πριν από 60 χρόνια, το 1962, μόλις το 8% του ελληνικού πληθυσμού ήταν άνω των 65 ετών. Το 26% του ελληνικού πληθυσμού ήταν κάτω των 14 ετών. Σήμερα, το 23% του ελληνικού πληθυσμού είναι άνω των 65 ετών. Ενώ μόλις το 14% είναι κάτω των 14 ετών. Και αυξήθηκε, επίσης πολύ, η μέση ηλικία της γυναίκας που αποκτή το πρώτο της παιδί. Είναι 31 έτη σήμερα, ήταν 24 το 1980. Αυτό σημαίνει ότι γεννιόμαστε, ότι εργαζόμαστε να ανανεωθούμε και ότι σταδιακά προφανώς λιγαστούμε. Μόνο, λοιπόν, αν δούμε κατάματα την απειλή θα μπορούσαμε να την αντιμετωπίσουμε. Διαφορετικά, όπως είπατε, το 2050 η χώρα μας θα έχει λιγότερους από 9 εκατομμύρια κατοίκους, με έναν στους τρεις να είναι άνω των 65 ετών.

Και απέναντι σε αυτές τις δυσμενείς διαπιστώσεις, υπάρχει μόνο ο δρόμος της θετικής και πολυμέτρης αντιμετώπισης από την πολιτεία. Να πάρω, για παράδειγμα, το brain drain, όπου έχουμε πλέον ουσιαστικές ενδείξεις αναστροφής του μέσω εργαλείων, όπως η μειωμένη φορολογία και τα κίνητρα που παρέχονται σε Έλληνες που επανασταθίζονται, ενώ τον ίδιο σκοπό υπηρετούν και σημαντικές επενδύ-

ένταξη

«Η ώριμη και κυρίως η συνειδητή ένταξη αλλοδαπών στην ελληνική κοινωνία θα ανακουφίσει και την πληθυσμιακή μας υποχώρηση. Και η εμπειρία μας από το πρώτο κύμα των Αλβανών μεταναστών είναι μια εμπειρία θετική για την ελληνική κοινωνία και την ελληνική οικονομία. Η δεύτερη γενιά των οικογενειών αυτών έχουν πια ως πατρίδα τους την Ελλάδα και τόπο καταγωγής τη χώρα των γονιών τους», τόνισε ο πρωθυπουργός

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ 2022 ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

σεις που γίνονται στην πατρίδα μας. Ενδεικτικά αναφέρω το Κέντρο Καινοτομίας της Pfizer στη Θεσσαλονίκη, όπου μου έλεγε ο Αλμπερτ Μπουρλά ότι μία στις τρεις αιτήσεις που λαμβάνει για απασχόληση στην Pfizer είναι από Έλληνες του εξωτερικού.

Δεύτερο σημαντικό πεδίο είναι αυτό των διευκολύνσεων των νέων ζευγαριών να τεκνοποιήσουν. Ημιασταν συνεπείς στη δέσμευσή μας και υλοποιήσαμε άμεσα την ενίσχυση με 2.000 ευρώ για κάθε νέα γέννηση. Αλλά και το αυξημένο αφορολόγητο κατά 1.000 ευρώ για κάθε παιδί. Όπως επίσης τον χαμηλό ΦΠΑ για τα βρεφικά είδη, την κατάργηση του φόρου πολυτελείας στους **παιλίτες** που έχουν μεγάλα αυτοκίνητα. Και, βέβαια, εξαιρετικά σημαντικό μέτρο, τη διετή προσχολική εκπαίδευση και την αύξηση των βρεφονηπιακών σταθμών. Ταυτόχρονα, εφαρμόζεται το σήμα ισότητας εκεί που παρέχονται πολιτικές ίσων ευκαιριών στους εργαζομένους, ανεξαρτήτως φύλου, και ο πολύ σημαντικός θεσμός των "νταντάδων της γειτονιάς", ο οποίος πολιτικά ξεκινά αυτούς τους μήνες. Ένας θεσμός που πάλι διευκολύνει τις γυναίκες να συμμετέχουν περισσότερο στην αγορά εργασίας και με αυτόν τον τρόπο να αισθάνονται πιο άνετα, ώστε να προβούν στην πολύ σημαντική από-

φαση να ξεκινήσουν οικογένεια ή να περάσουν από το πρώτο στο δεύτερο παιδί.

Θεσιπίστη ήδη από την κυβέρνηση μας η επαίτηρη άδεια για τις γυναίκες που υποβάλλονται σε υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Ενώ θέλω να σταθώ ιδιαίτερα σε μια νέα νομοθετική πρωτοβουλία, η οποία θα αναρτηθεί σε δημόσια διαβούλευση τις επόμενες ημέρες και εκτιμώ ότι θα έχει γίνει νόμος του κράτους μέχρι τα τέλη Ιουλίου. Και αναφέρω στον εκουχρονισμό του πλαισίου για την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Όλες οι στρεβλώσεις διορθώνονται και αναγνωρίζουμε πια ότι η υποβοηθούμενη αναπαραγωγή είναι ένα εξαιρετικά πολύτιμο ιατρικό εργαλείο, το οποίο διευκολύνει γυναίκες που, για οποιονδήποτε λόγο, έχουν δυσκολία να αποκτήσουν τέκνα και τις βοηθά να αντιμετωπίσουν αυτές τις σημαντικές προκλήσεις.

Παιδικό σταθμό και σχολεία

Κυρίες και κύριοι σύνεδροι, όπως διαπιστώνετε, οι δράσεις μας εδώ και τρία χρόνια απλώνονται σε πολλά και διαφορετικά επίπεδα. Όμως είναι αδύνατον -και εδώ θα πρέπει να είμαστε ρεαλιστές και ειλικρινείς- μέσα σε ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα να λυθούν βασικά κοινωνικά προβλήματα δεκαετιών. Πολύ περισσότερο που ακόμα κι αυτές οι τομές, δυστυχώς, δεν συναντούν συχνά τη συνείδηση όλων των κομμάτων. Αυτές οι δυσκολίες, ωστόσο, δεν αλλάζουν τις κεντρικές μας επιλογές και σε θεσμικό επίπεδο, μετά τη δημιουργία ειδικού μαρσοφολογικού υφυπουργού για τις Δημογραφικές Πολιτικές και την Οικογένεια. Ένα Εθνικό Συμβούλιο, πλέον, θα αναλάβει τον συντονισμό όλων των σχετικών πρωτοβουλιών. Ένα βασικό πρακτικό μας προτεραιότητα για το άμεσο μέλλον θα είναι η εξασφάλιση προσιτής στέγης για τους νέους ανθρώπους. Παράλληλα, όμως, σε τελική ευθεία προεπιστάσεις βρίσκονται και μερικές πρωτοβουλίες άμεσης εφαρμογής: Η επέκταση, παραδείγματος χάριν, των παιδικών σταθμών αλλά και των δημοτικών έως τις 6 το απόγευμα, ώστε να περιλαμβάνουν και τη μελέτη των παιδιών, ανακουφίζοντας με αυτόν τον τρόπο τους γονείς στο σπίτι.

Και, τέλος, η στελέχωση των μονάδων Υγείας, κυρίως των νησιών, από γυναικολόγους και παιδιάτρους.

Κλείνω με μια πολύ σύντομη νύξη σε ένα σύνθετο κεφάλαιο, το οποίο, ωστόσο, νομίζω ότι πρέπει να ανοίξει επιτέλους και στη δική μας χώρα, χωρίς προκαταλήψεις και ακραίες λαϊκίστικες κορώνες. Και αναφέρω στην ένταξη στην ελληνική κοινωνία των νέων μεταναστών. Πρόκειται για μια απάντηση στο μεγάλο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε: την έλλειψη εργατικών χεριών τόσο στον πρωτογενή τομέα όσο και στον κλάδο των κατασκευών.

Ταυτόχρονα, όμως, η ώριμη και κυρίως η συνειδητή ένταξη αλλοδαπών στην ελληνική κοινωνία θα ανακουφίσει και την πληθυσμιακή μας υποχώρηση. Και η εμπειρία μας από το πρώτο κύμα των Αλβανών μεταναστών είναι μια εμπειρία θετική για την ελληνική κοινωνία και την ελληνική οικονομία. Η δεύτερη γενιά των οικογενειών αυτών έχουν πια ως πατρίδα τους την Ελλάδα και τόπο καταγωγής τη χώρα των γονιών τους. Και η εικόνα των μαθητικών μας παρελάσεων θα αποδεικνύει ότι πράγματι αξίζουν να αποκαλούνται Έλληνες όσοι μετέχουν της ελληνικής παιδείας.

Και σε ό, τι αφορά την έλλειψη εργατικών χεριών, η πατρίδα μας προχωρά σε πολιτικές διμερείς συμφωνίες μετακίνησης εργαζομέ-

νων ορισμένου χρόνου με κράτη τα οποία διαθέτουν τέτοιο δυναμικό. Είναι μια αναγκαία πολιτική σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας που ήδη αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες στην πρόσληψη προσωπικού.

Όμως, προσοχή. Η νέα αυτή πολιτική δεν θα γίνει με τρόπο που να αφαιρεί κανένα απολύτως στο περιθώριο. Ούτε δηλαδή οι νέοι Έλληνες που είναι άνεργοι να μη βρίσκουν εργασία, αλλά ούτε να επιτρέπεται και φαινόμενα εργασιακού Μεσαίου απέναντι σε ευάλωτους ξένους εργαζομένους.

Σε ό, τι αφορά το δεύτερο θέμα, όμως, καλούμαστε να φανούμε πιο τολμηροί. Μια χώρα μεσολύκειν, που γεννά λίγα παιδιά, οφείλει να ανανεωθεί με νεότερους ανθρώπους. Εκείνους που ασπάζονται τις αξίες της και είναι πρόθυμοι να δημιουργήσουν σε αυτήν οικογένεια, οικογένειες της οποίας θα μπορούσαν να αντιπληρώσουν. Και προφανώς δεν μιλώ εδώ για ένα ζήτημα εύκολο, όμως είναι αναγκαίο, επίκαιρο και κρίσιμο να ανοίξει η συζήτηση γύρω από αυτά τα ζητήματα. Και γι' αυτό και επιμένω να το εξετάσουμε με ευθύνη, σοβαρότητα, αλλά και με θάρρος, αξιοποιώντας την πλούσια διεθνή εμπειρία, ακούγοντας τις προτάσεις των ειδικών και μελετώντας τις προτεραιότητες, όσο και τις δυνατότητες του τόπου μας. Έκοντας εθνική αυτοπεποίθηση και εμπιστοσύνη σε έναν πολιτισμό που διαπερνά αμέριστα την Ιστορία, φωτίζοντας τους αιώνες. Αντί επιλογών, λοιπόν, κυρίες και κύριοι, θα ήθελα να επαναλάβω την αισιόδοξη φράση του Χαρίλαου Τρικούπη: "Η Ελλάς προύρισταί να ζήσει και θα ζήσει". Αναγνωρίζω, όμως, ότι, όταν μιλάμε για το δημογραφικό, κάθε προσπάθεια μπορεί να μοιάζει άνηση μπροστά στο μέγεθος του στοιχήματος. Προτιμώ, λοιπόν, να προσανατολιστώ την αισιόδοξία μου πρώτα απ' όλα στη συνεχιζόμενη προσπάθεια για το πρόβλημα μας και αμέσως μετά στη ρητή διαβεβαίωση ότι η πολιτεία εργάζεται σήμερα όσο ποτέ για την αντιμετώπισή του. Πρόκειται για ένα εθνικό, υπαρξιακό ζήτημα που απαιτεί τη συστράτευση όλων των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων της χώρας μας.

Ανάμεσά τους είναι πολλές προσωπικότητες και φορείς που δίνουν το "παράν" στο σημερινό Συνέδριό σας. Να ευχαριστήσω τους χορηγούς αλλά και όλους τους επιστήμονες οι οποίοι συμμετέχουν, πολλοί από τους οποίους συμβουλευόταν και την ελληνική κυβέρνηση στο κρίσιμο αυτό ζήτημα. Θα αναμένω με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον τα συμπεράσματα και τις προτάσεις σας».

ΟΥΡΣΟΥΛΑ ΦΟΝ ΝΤΕΡ ΛΑΪΕΝ

«Η κοινωνία και τα ζευγάρια μπορούν να ενθαρρυνθούν με τα σωστά κίνητρα»

ΤΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ του δημογραφικού ζητήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο προέταξε στον χαιρετισμό της κατά τη διάρκεια των εργασιών του Συνεδρίου «Δημογραφικό 2022 - Η μεγάλη πρόκληση», που συνδιοργανώνουν η Next is Now και η Dome Consulting, η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν. Όπως ανέφερε η κορυφαία Ευρωπαϊκή επίτροπος, οι δημογραφικές αλλαγές αποτελούν ένα θέμα που επηρεάζει όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και παράλληλα είναι ένα πρόβλημα που έχει να κάνει με την πρόβλεψη σε ισάξιες ευκαιρίες για όλη την κοινωνία.

Η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν έκανε ξεχωριστή αναφορά στο παράδειγμα της Εσθονίας, η οποία βρέθηκε αντιμετώπιση με σημαντικά δημογραφικά προβλήματα στα τέλη του '90 και αναγκάστηκε να προχωρήσει σε αλλαγή στρατηγικής ενσωματώνοντας την άδεια μετ' αποδοχών και για τους δύο γονείς, μια κίνηση που επανέφερε την

Εσθονία σε θετικά νούμερα γονιμότητας μετά από χρόνια πτώσης.

«Οι πολιτικοί μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα. Η κοινωνία και τα ζευγάρια μπορούν να ενθαρρυνθούν με τα σωστά κίνητρα», επισήμανε χαρακτηριστικά, αναφέροντας ότι οι ευρωπαϊκοί λαοί αγαπούν τις πατρίδες τους και είναι λαοί που θα επιλέξουν να μείνουν σε αυτές αν τους παρέχονται οι σωστές υποδομές.

Στο Συνέδριο μετέχουν εκπρόσωποι και στελέχη της κυβέρνησης, μέλη της πολιτικής ηγεσίας και κορυφαία στελέχη της αγοράς. Πλατινένιος Χορηγός η Eurobank, Ασημένιος Χορηγός η Παπασπύρας και η Accenture και Χορηγοί ο ΑΔΜΗΕ, ο ΟΤΕ και η ΔΕΛΤΑ.

